

Ang Mayad nga Barita sono kay Marcos

*Anang Pagwali ni Juan nga Manogbunyag
(Mt. 3:1-12; Lu. 3:1-18; Jn. 1:19-28)*

¹ Maman dia ang Mayad nga Barita parti kay Jesu-Cristo nga Bata ang Dios. ² Nagompisa dia ang matoman anang gintagna ni Isaias nga propita. Ang ona pa gid ginsolat ni Isaias anang ambal ang Dios sa anang Bata nga nagakoon: “Paonaun ko kanimo akun manogbarita agud ipriparar na imong aragian. ³ Ang tao nga dia maman ang magawali mabaskug nga mababatian ang mga tao sa naligwin nga logar; magakoon tana, ‘Ang Ginoo paraaboton ron. Awani nindo anang aragian.’”

⁴⁻⁵ Kag dia natoman gani anang pagabot ni Juan nga manogbunyag sa naligwin nga logar. Dorong tao ang nagarayan doto kanana nga alin sa tanan nga banwa ang Judea, kag doro gid ang alin sa Jerusalem. Ginwalian sanda dayon ni Juan nga dapat inulsulan nanda run kag magparabunyag dayon agud ipakita nga ginabayaan nanda run andang mga sala, kag patawadun sanda ang Dios. Kag ang mga tao nga nagkilala nga sanda nagkasala ginbunyagan na sa soba ang Jordan. ⁶ Anang lambong ni Juan bolbol ang sapat nga kamilyo nga ginabul kag anang akus panit. Anang ginakaun apan kag dugus. ⁷ Pirmi na nga ginasambit sa anang pagsaysay nga nagakoon,

“May maabot nga nagasonod kanakun nga mas gamanan pa kanakun kag indi ako bagay bisan maging anang sorogoon.”⁸ Makon na pa, “Ako nagabunyang kanindo sa tobig, piro tana magabunyang kanindo sa Ispirito Santo.”

*Ang Pagbunyang kag Pagsolay kay Jesus
(Mt. 3:13–4:11; Lu. 3:21-22; 4:1-13)*

⁹ Sa mga tyimpo nga dato nagabot doto si Jesus alin sa Nazaret nga sakup ang probinsya ang Galilea, kag nagpabunyang tana kay Juan sa soba ang Jordan. ¹⁰ Pagtakas ni Jesus sa tobig, lagi-lagi nakita na nga nagabri ang langit, kag ang Ispirito Santo nagtugpa kanana nga midyo sa salampati. ¹¹ Kag nabatian ang limug nga alin sa langit nga nagakoon, makon, “Ikaw maman akun pinalangga nga Bata. Nalilipay ako nga mayad kanimo.”

¹² Dato ra nga lagi ginpaayan tana ang Ispirito Santo sa naligwin nga logar. ¹³ Kag doto tana nagtinir sa sulud 40 ka adlaw nga ginsolay ni Satanas. May mga mapintas nga mga sapat doto, piro ginboligan tana ang mga angil.

*Gintawag ni Jesus ang Apat ka Manogpangisda
(Mt. 4:12-22; Lu. 4:14-15; 5:1-11)*

¹⁴ Pagkapriso kay Juan nga manogbunyang, nagayan si Jesus sa Galilea kag nagpangwalian doto parti sa Mayad nga Barita nga alin sa Dios. ¹⁵ Makon na, “Maman run dia ang oras nga anang gintagna ang mga propita ang ona. Marapit run gid nga magari ang Dios. Gani inulsuli nindo indong mga sala kag magtoo kamo sa Mayad nga Barita.”

¹⁶ May sangka adlaw nga mintras nagapanaw si Jesus sa baybay ang Dagat ang Galilea, nakita na ang magkabogto nga si Simon kag si Andres nga nagapangisda. Dia sanda mga manogpangisda. ¹⁷ Makon ni Jesus kananda, “Dali, pagtabid kamo kanakun ay bukun run isda indong pangitaun kondi todloan ko kamo nga magpangita ang mga tao nga maging akun mga somolonod.” ¹⁸ Kag ginbayaan nanda nga lagi andang mga lambat kag nagsonod kanana.

¹⁹ Pagkatapos, nagpadayon tana panaw, kag sa onaan nakita na ra ang magkabogto nga si Santiago kag si Juan nga mga bata ni Zebedeo. Doto sanda sa andang sakayan nga nagapamona andang mga lambat. ²⁰ Pagkakita na kananda gintawag na sanda ra. Kag lagi-lagi ginbayaan nanda ra andang tatay nga si Zebedeo doto sa sakayan kag nagtabid kay Jesus. Ang mga tao nga andang ginasolan maman ang nabilin nga kaiban andang tatay.

*Ang Tao nga may Malain nga Ispirito
(Lu. 4:31-37)*

²¹ Nagayan sanday Jesus sa banwa ang Capernaum. Pagabot ang Sabado nga maman ang Adlaw nga Inogpaway ang mga Judio, nagsulud si Jesus sa simbaan ang mga Judio kag nagtodlo. ²² Natingala nga mayad ang mga tao nga nakabati kanana tungud nga nagtodlo tana nga may awtoridad, kag bukun pario sa mga manogtodlo ang Kasogoan.

²³ Sa mga tao doto nga nagatiripon may doto nga may mga malain nga ispirito nga nagsinggit ²⁴ nga

nagakoon, “Jesus nga taga-Nazaret, ano imong labut kanamun? Nagayan kaw bala digi agud madora kami? Naulaman ko kon sino kaw. Ikaw ang matarung nga bata ang Dios.” ²⁵ Ginsaway ni Jesus ang malain nga ispirito, makon na, “Pagipus dian kag maggoa sa tao nga dan!” ²⁶ Ang tao nga dato ginpakulkug nga mayad ang malain nga ispirito nga nagasinggit nga nagagoa kanana. ²⁷ Natingala nga mayad ang mga tao, gani makon nanda, “Ano kabay dia? Bago dia nga klasi nga mga pagpanodlo. Bisan ang mga malain nga ispirito ginamandaran na kag nagatoman kanana.” ²⁸ Gani madali nga nagrapta ang barita parti kay Jesus sa bilog nga probinsya ang Galilea.

*Ginpangayad ni Jesus ang Dorong mga Tao
(Mt. 8:14-17; Lu. 4:38-41)*

²⁹ Pagkagoa nanda sa anang simbaan ang mga Judio, nagayan sanda sa anang balay ang magkabogto nga si Simon kag si Andres. Nagtabid ra si Santiago kag si Juan. ³⁰ Ang oras ra nga dato nagaingga anang panogangan nga babai ni Simon ay may ragnat. Ginsogidan nanda si Jesus nga anang panogangan nga babai ni Simon nagamasakit. ³¹ Gani ginparapitan tana ni Jesus kag ginkaputan na anang alima kag pabangonon. Dato ra nga lagi nagayad tana kag ginimusan na pagkaun sanday Jesus.

³² Pagkasirum ginpangdara ang mga tao kanana ang tanan nga nagamarasakit kag ang mga may malain nga ispirito. ³³ Doro gid nga mga tao sa banwa ang nagtiripon sa atobangan ang balay. ³⁴ Dorong nagamarasakit anang

ginpangayad sa sari-sari nga mga masakit kag doro ra nga mga malain nga ispirito anang ginpalayas. Ara na pagtogoti nga magambal ang mga malain nga ispirito ay kilala nanda gid kon sino tana.

Nagwali si Jesus sa Galilea
(Lu. 4:42-44)

³⁵ Ang madason nga adlaw, madulumdulum pa, nagbangon si Jesus kag nagayan sa nalgwin nga logar kag nagpangamoyo. ³⁶ Pagkaaga ginpangita tana ni Simon kag anang mga kaiban. ³⁷ Pagkakita nanda kay Jesus makon nanda, “Ginapangita kaw ang tanan.” ³⁸ Piro makon na kananda, “Ta run, maayan kita sa marapit nga mga banwa agud makawali ako ra doto, ay maman dia ang kabang-danan kon basi nagayan ako digi sa kalibotan.” ³⁹ Gani ginlibot ni Jesus ang bilog nga Galilea nga nagawali sa mga simbaan ang mga Judio kag nagapalayas ang mga malain nga ispirito sa mga tao nga andang ginsuludan.

Ginayad ni Jesus ang Aroon
(Mt. 8:1-4; Lu. 5:12-16)

⁴⁰ May aroon nga nagparapit kay Jesus. Naglood tana nga nagapakitloy, makon na, “Nagap-ati ako nga mapaayad mo ako sa akun masakit nga marisna kon gosto mo.” ⁴¹ Nalooy nga mayad si Jesus kanana. Gani gintandug na nga nagakoon, “Gosto ko. Sigi, mayad kaw ron.” ⁴² Kag lagi-lagi nadora anang aro kag naglimpyo anang panit. ⁴³ Ginpaandaman na dayon ang aroon nga dato, makon na, ⁴⁴ “Indi kaw gid magpanogid-sogid

bisan kino, kondi magdiritso kaw sa pari kag magpasulung kanana. Kag magalad kaw dayon ang alad nga ginsogo ni Moises agud mapamatodan ang mga tao nga mayad ka run.”⁴⁵ Piro anang ginimo tana ang tao nga dato, nagpanaw tana kag ginpamarita na ang natabo kanana. Gani naglapnag ang barita parti sa natabo nga dato asta nga si Jesus indi run makaayan sa mga banwa ay nagadaragusu nga mayad ang mga tao kanana. Doto tana run lang nagtinir sa naligwin nga logar. Piro padayon pa ra gid anang pagayan ang mga tao doto kanana alin sa iba-ibang mga logar.

2

Ginayad ni Jesus ang Paralitiko (Mt. 9:1-8; Lu. 5:17-26)

¹ Magpira ka adlaw, nagbalik si Jesus sa Capernaum. Naglapnag ang barita nga tana doto sa anang balay. ² Gani dorong tao ang nagtiripon doto asta nga napon ang balay kag bisan sa goa ang poirtaan nagadurukdukan ang mga tao. Ginsaysay na kananda anang Ambal ang Dios. ³ Karon may nagabot ra doto nga paralitiko nga ginakarantangan ang apat ka tao. ⁴ Piro tungud nga nagagurutuk ang mga tao indi sanda makaparapit kay Jesus. Gani andang ginimo, gingoban nanda ang atup doto sa anang tungud ni Jesus. Pagkatapos gintonton nanda dayon ang paralitiko nga nagaingga sa anang iringgaan. ⁵ Pagkakita ni Jesus nga mabaul andang pagtoo kanana, makon na sa paralitiko, “Imong mga sala ginpatawad run.” ⁶ May mga manogtodlo ang Kasogoan nga

nagaporongko doto nga nakabati. Sa andang isip-isip lang makon nanda, ⁷ “Basi kabay nagambal toladan ang tao nga dia? Kontra sa Dios anang ambal nga dan, ay ara may makapatawad ang mga sala kondi ang Dios lang.” ⁸ Naulaman ra nga lagi ni Jesus andang ginaisip. Gani makon na kananda, “Basi nagaisip kamo toladan? ⁹ Diin bala ang mas maulas, ang magkoon sa paralitiko nga ‘Imong mga sala ginpatawad run,’ okon ang magkoon nga ‘Pagtindug, kag dara imong iringgaan kag magpanaw?’ ¹⁰ Dadi pamatodan ko kanindo paagi sa pagayad ang paralitiko nga dia nga Ako nga Naging Tao may gaum digi sa kalibotan sa pagpatawad ang mga sala.” ¹¹ Makon na dayon sa paralitiko, “Pagtindug, dara imong iringgaan kag magoli!” ¹² Mintras nagasurulung sanda, nagtindug ang paralitiko kag gindara na anang iringgaan kag naggoa. Tanan sanda natingala nga mayad kag gindayaw nanda ang Dios. Makon nanda, “Ara kita pa gid kakita ang toladia.”

Gintawag ni Jesus si Levi
(Mt. 9:9-13; Lu. 5:27-32)

¹³ Pagkatapos dato nagbalik ruman si Jesus sa baybay ang Dagat ang Galilea. Dorong tao ang nagarayan doto kanana, gani gintodloan na sanda. ¹⁴ Pagkatapos dayon tanang panaw kag nakita na ang manogsokot ang bois nga si Levi nga bata ni Alfeo. Doto tana nagapongko sa sulud anang opisina. Makon ni Jesus kanana, “Dali, pagsonod kanakun.” Kag nagtindug ra dayon si Levi kag nagsonod kanana.

¹⁵ Mintras nagakaun si Jesus kag anang mga somolonod doto sa balay ni Levi, doro andang kaiban nga mga manogsokot ang bois kag iba pa nga ginakilala kono nga mga makasasala, ay doro ron ang nagasoronod kanana. ¹⁶ May doto ra nga mga manogtodlo ang Kasogoan nga mga Pariseo. Nakita nanda si Jesus nga nagakaun kaiban ang mga tao nga andang ginabilang nga mga makasasala pario sa mga manogsokot ang bois. Nagpamangkot sanda sa anang mga somolonod, makon nanda, “Basi nagadapun tana kaun sa toladan nga mga tao?” ¹⁷ Dato nga pamangkot nabatian ni Jesus, gani ginsabat na sanda paagi sa paanggid; makon na, “Bukun ang mga tao nga mayad andang lawas ang nagakinanglan ang manogbolong, kondi ang naga-masakit. Gani ara ako nagayan digi agud tawagun ang mga tao nga nagakabig sa andang kaogalingun nga sanda matarung, kondi nagayan ako tana digi para sa mga tao nga nagaako nga sanda makasasala.”

*Ang Pamangkot Parti sa Pagpoasa
(Mt. 9:14-17; Lu. 5:33-39)*

¹⁸ Anang mga somolonod ni Juan nga manog-bunyang kag ang mga Pariseo nagaporoasa sono sa anang ginatodlo ang mga Judio. May mga tao nga nagparapit kay Jesus kag nagpamangkot, makon nanda, “Ay basi anang mga somolonod ni Juan kag ang mga somolonod ang mga Pariseo nagaporoasa, piro ang kanimo tana ara?” ¹⁹ Makon ni Jesus nga nagsabat kananda, “Ipabutang ta may kasal. Syimpri indi maimo nga magporoasa ang

mga bisita mintras kaiban nanda pa ang nobyo.
²⁰ Piro magaabot ang adlaw nga ang nobyo bulun run kananda, kag bago sanda magaporoasa.”

²¹ Ginsogidan sanda ra ni Jesus ang mga paang-gid agud itodlo kananda nga indi maimo nga dapunun anang bago nga panodlo kag ang dati nga mga panodlo ang mga Judio. Makon na, “Ang bago nga tila nga ara pa mapakuru bukun mayad nga itambul sa lagi nga lambong, tungud nga kon bonakan run ang tinambulan nga lam-bong magakuru ang bago nga tila kag magigisi ang lagi nga panaptun. Kag magabaul run gid anang gisak. ²² Maman ra dan ang matatabo kon ibutang ang bago nga bino sa lagi nga suruludan nga panit. Mabobostik ang suruludan kag ang bino maoola, kag pario nga indi run mapolosan. Gani kinanglan gid nga ang bago nga bino ibutang sa bago ra nga suruludan nga panit.”

*Ang Pamangkot Parti sa Adlaw nga Inogpaway
(Mt. 12:1-8; Lu. 6:1-5)*

²³ May sangka Sabado nga nakaagi sanday Jesus sa katrigoan, kag mintras nagalubas sanda, anang mga somolonod nagparangutul anang mga way ang trigo. ²⁴ Gani makon ang mga Pariseo kay Jesus, “Sulunga anang ginaimo imong mga somolonod! Basi nagapangutul sanda ang trigo? Kabay bawal ang magimo pario dan sa Adlaw nga Inogpaway?” ²⁵ Ginsabat sanda ni Jesus, makon na, “Ara nindo gid bala mabasai anang ginimo ni David nga atun kaolang-olangan ang tana kag anang mga kaiban gingutum kag nagakinanglan sanda pagkaun? ²⁶ Dia natabo ang si Abiatar

maman ang pinakamataas nga pari. Kabay nag-sulud si David sa balay ang Dios kag nagkaun ang tinapay nga ginaalad sa Dios nga sono sa Kasogoan bawal nga ipakaun sa iba, ay dato nga tinapay para lang gid sa mga pari. Kag gintawan na pa anang mga kaiban.”²⁷ Makon pa ni Jesus kananda, “Ang Adlaw nga Inogpaway ginimo para sa tao, bukun nga ang tao ginimo para sa Adlaw nga Inogpaway.”²⁸ Gani, Ako nga Naging Tao may gaum nga magkoon kon ano ang tama nga imoon bisan pa sa Adlaw nga Inogpaway.”

3

Ang Tao nga Ukru anang Alima (Mt. 12:9-14; Lu. 6:6-11)

¹ Nagayan ruman si Jesus sa simbaan ang mga Judio kag may tao doto nga ukru anang alima.
² Tungud nga dato Adlaw nga Inogpaway, may mga Pariseo doto nga nagabantay kanana kon ayadun na ang tao nga dato para may kaso sanda kontra kanana.
³ Makon ni Jesus sa tao nga ukru anang alima, “Abi pagayan digi sa atobangan.”
⁴ Pagkatapos, nagpamangkot tana sa mga Pariseo, makon na, “Ano anang ginatogot ang Kasogoan sa Adlaw nga Inogpaway: ang magimo ang mayad sa mga tao, okon ang magimo ang malain? Ang magbolig nga maglawig andang kaboi okon ang magpatay?” Ang mga tao nga dato ara gid naglimuglimug.
⁵ Ginsulung sanda ni Jesus nga may kasilag, piro masubu tana ra sa katugas andang mga tagiposoon. Makon na dayon sa lalaki nga ukru anang alima, “Abi onata imong alima!”

Kag ginonat na ra gani, kag anang alima nagayad. ⁶ Pagkatapos dato, naggoa ang mga Pariseo sa andang ginatiriponan kag nagpakigkita sa anang mga sinakupan ni Aring Herodes. Nagsorogidanun sanda dayon kon paiwan nanda ipapatay si Jesus.

Dorong mga Tao sa Baybay

⁷ Si Jesus kag anang mga somolonod nagarayan sa baybay ang Dagat ang Galilea. Nagsonod kananda ang doro nga mga tao nga alin sa Galilea kag sa Judea. ⁸ Doro ra ang nagaralin sa Jerusalem, sa Idumea, sa loyo ang Jordan kag sa palibot ang Tiro kag Sidon ay nabaritaan nanda anang ginapangimo. ⁹ Tungud sa kadoroon ang mga tao ginkoonan na anang mga somolonod nga magpriparar ang sakayan para kanana, agud nga kon magsinagusu kanana ang mga tao may masakayan tana. ¹⁰ Tungud nga doro anang ginpangayad, tanan nga may masakit nagadurukdukan agud makatandug kanana. ¹¹ Kag kada makita tana ang mga tao nga may malain nga ispirito, nagadapa sanda kanana kag nagasinggit nga nagakoon, “Ikaw maman anang Bata ang Dios!” ¹² Piro ginpaandaman na ang mga malain nga ispirito nga indi magsogid kon sino tana.

Ginpili ni Jesus ang Dosi ka Apostolis (Mt. 10:1-4; Lu. 6:12-16)

¹³ Pagkatapos dato, nagtokad si Jesus sa bokid kag gintawag na anang mga gusto nga piliun. Gani nagparapit sanda kanana. ¹⁴ Kag pagkatapos, nagpili tana dosi nga anang maging kaiban kag agud sagoon nga magpangwalian. ¹⁵ Dia nga

mga tao gintawan na ra gaum agud magpalayas ang mga malain nga mga ispirito. ¹⁶ Maman dia ang dosi nga anang napili: una si Simon (nga anang giningaranan nga Pedro); ¹⁷ dason anang mga bata ni Zebedeo nga sanday Santiago kag Juan (nga giningaranan nga Boanerges nga ang gostong ambalun, mga bata ang dagub); ¹⁸ kaiban ra sa mga napili sanday Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago nga bata ni Alfeo, Tadeo, Simon (nga dati nga ribildi sa gobyirno ang Roma), ¹⁹ kag si Judas Iscariote nga maman ang nagtraidor kanana.

Si Jesus kag si Satanas

(Mt. 12:22-32; Lu. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Pagkatapos, nagoli dayon sanday Jesus. Kag nagtiripon roman doto ang mga tao, gani sanday Jesus ara run tyimpo bisan magkaun. ²¹ Pagkabati anang pamilya parti sa anang mga ginaimo ni Jesus, nagayan sanda doto agud bulun tana ay nagkoon ang mga tao nagaomang-omang tana.

²² Makon ra ang mga manogtodlo ang Kaso-goan nga nagaralin sa Jerusalem, “Ginsoot tana ni Satanas nga anang manogdomara ang mga malain nga ispirito. Gani paagi sa anang gaum ni Satanas ginapalayas na ang mga malain nga ispirito.” ²³ Gani gintawag ni Jesus ang mga tao nga magparapit kanana. Pagkatapos nagambal tana kananda paagi sa mga paanggid, makon na, “Indi maimo nga si Satanas magtabog anang mga kaiban. ²⁴ Alimbawa abi, kon ang mga pomoloyo ang sangka ginarian magburulag-bulag kag magariway, dan nga ginarian indi makapadayon.

²⁵ Pario ra sa sangka pamilya: kon ang mga tao sa pamilya magburulag-bulag kag magaraway, mararangga ang pamilya. ²⁶ Gani toladan ra ang matabo kon si Satanas kag anang mga sakup magburulag-bulag kag magaraway; anang ginarian indi magpadayon kondi maburulag.

²⁷ “Piro ang matood,” makon ni Jesus, “napirdi ko ron si Satanas. Maman dan ang kabangdanan nga makapalayas ako anang mga somolonod. Ay ara tao nga makasulud sa anang balay ang mapurus nga tao agud magbuul anang mga pagkabutang kon indi na anay paggaposon ang mapurus nga tao. Piro kon magapos na run ang mapurus nga tao, pagosto tana run kon ano anang imoon sa balay nga dato.

²⁸ “Sa matood tana, tanan nga klasi nga sala kag mga pagambal ang malain kontra sa Dios mapapatawad, ²⁹ piro ang bisan sino nga nagaambal malain kontra sa Ispirito Santo indi gid mapatawad. Dia nga klasi nga sala indi mapatawad asta kon sano.” ³⁰ Ginambal dia ni Jesus ay nagakoon ang mga manogtodlo ang Kasogoan nga tana may malain nga ispirito.

*Anang Nanay kag mga Kabogto ni Jesus
(Mt. 12:46-50; Lu. 8:19-21)*

³¹ Nagabot dayon anang nanay kag anang mga kabogto ni Jesus. Mintras nagatirindug sanda doto sa goa ang balay ginpatawag nanda tana. ³² Dorong tao doto ang nagaporongko sa anang palibot ni Jesus. Makon ang mga tao kanana, “Imong nanay kag imong mga kabogto dian sa goa kag ginapatawag kaw.” ³³ Makon na nga

nagsabat, “Naulaman nindo bala kon sino akun nanay kag akun mga kabogto?” ³⁴ Nagsulung tana sa mga tao nga nagaporongko sa anang palibot kag nagkoon, “Dia tana maman akun nanay kag akun mga kabogto! ³⁵ Ang bisan sino nga nagaimo anang kabubutun ang Dios maman akun nanay kag mga kabogto.”

4

Ang Paanggid Parti sa Manogpanggas (Mt. 13:1-9; Lu. 8:4-8)

¹ May sangka okasyon, nagtodlo roman si Jesus sa baybay. Doro gid ang mga tao nga nagtiripon doto sa anang palibot. Gani nagsakay tana sa sakayan nga nagapondo kag nagpongko doto. Ang mga tao tana nagpabilin sa baybay. ² Dorong mga butang anang gintodlo kananda paagi sa sari-sari nga mga paanggid. ³ Makon na kananda, “Pamati kamo bala! May sangka mangongoma nga nagpanggas. ⁴ Sa anang pagpanggas, ang iba nga bini nagtugpa sa dalan kag dia gindapo ang mga pispis kag gintoka. ⁵ Ang ibang bini nagtugpa sa kabatoan nga tapaw lang gid ang logta, kag tungud nga manabaw ang logta ara lang boay magtobo. ⁶ Garing pagabot ang tig-irinit nagkaralayung kag tungud nga kolang anang gamot, nauga. ⁷ Ang ibang bini nagtugpa sa logar nga dorong ilamonon nga masiit, kag pagrabong ang ilamonon nalumus ang tanum, gani ara nakapamonga. ⁸ Ang iba nagtugpa sa mayad nga logta, kag dia nagtorobo kag nagparamonga. Ang iba tama-tama lang anang bonga, ang iba doro, kag

ang iba doro gid.” ⁹ Makon pa ni Jesus kananda, “Dapat intindiun nindo ang indong nabatian nga dia.”

Anang Katoyoan ang mga Paanggid
(Mt. 13:10-17; Lu. 8:9-10)

¹⁰ Pagoroli ang mga tao, anang dosi ka apostolis kag ang iba pa ra nga nagtarabid kanana nagparamangkot kon ano anang kaologan ang paanggid nga dato. ¹¹ Makon ni Jesus kananda, “Ang mga tinago ang ona parti sa anang pagari ang Dios ginasogid kanindo ang diritso, piro sa ibang tao tana tanan nga butang ginasogid kananda paagi sa mga paanggid, ¹² agud nga, Sigi andang sulung piro indi sanda makakita, Kag sigi ra andang pamati piro indi sanda ra makaintindi, Ay kon andang maintindian, mainulsul sanda kag patawadun sanda ang Dios.”

Ginsaysay ni Jesus ang Paanggid Parti sa Manogpanggas
(Mt. 13:18-23; Lu. 8:11-15)

¹³ Nagpamangkot dayon si Jesus kananda, makon na, “Ta kon kamo indi ra makaintindi ang paanggid nga dato, paiwan indong pagkaintindi ang iba ko pa nga mga paanggid?” ¹⁴ Anang gostong ambalun akun paanggid maman dia: anang ginapanggas ang mangongoma ara iba kondi anang ambal ang Dios. ¹⁵ Ang mga bini nga nagtugpa sa dalan ambal ang Dios nga nabatian ang mga tao, garing nagaabot ra nga lagi si Satanas kag ginaagaw na anang ambal ang Dios nga ginpanggas sa andang mga tagiposoon.

¹⁶ Ang mga bini ra tana nga nagtugpa sa kabatoan ambal ang Dios nga nabatian ang mga tao nga lagi-lagi ginbaton nanda nga may kalipay. ¹⁷ Garing bukun tuduk sa andang tagiposoon, gani ara lang boay andang pagtoo. Pagabot ang kalisud okon pagingabot tungud sa anang ambal ang Dios nga andang ginbaton, nagabaya sanda nga lagi sa andang pagtoo. ¹⁸ Ang mga bini nga nagtugpa sa may mga masiit nga ilamonon ambal ang Dios nga nabatian ang mga tao, ¹⁹ piro tungud sa mga paralibugan sa pangaboi kag pagimorat sa pagmanggad, kag sobra nga andum sa iba pa nga mga butang, nalipatan nanda anang ambal ang Dios nga andang nabatian kag ara napolosi. ²⁰ Piro ang mga bini nga nagtugpa sa masadya nga logta ambal ang Dios nga nabatian ang mga tao kag ginbaton nanda sa andang tagiposoon kag napolosan nanda gid. Ang iba tama-tama lang andang napolosan sa andang nabatian, ang iba doro, kag ang iba doro gid.”

Paanggid Parti sa Solo
(Lu. 8:16-18)

²¹ Pagkatapos dato sigi pa gid anang ambal ni Jesus kananda, makon na, “Kon ang tao magsindi ang solo, ara na ginataklubi okon ginabutang sa idalum ang katri, kondi ginatongtong gid sa torongtongan. ²² Maman ra dan nga ara gid tinago nga indi maggoa sa ori, kag ara likum parti sa anang pagari ang Dios nga indi maboyagyag. ²³ Dapat binag-binagun nindo gid indong nabatian nga dia.” ²⁴ Makon na pa, “Pamatii nindo ako nga mayad, tungud nga magataw ang Dios

kanindo pagintindi sono sa indong pagpamati kag dogangan na pa gani. ²⁵ Ay ang tao nga may naulaman run nga kamatoodan kag ana nga ginasonod, dogangan pa gid ang Dios anang pagintindi. Piro ang tao tana nga ara nagasonod sa anang naulaman nga kamatoodan, pati anang naulaman nga maistan bubulun pa kanana.”

Ang Paanggid Parti sa Bini nga Nagtobo

²⁶ Makon pa gid ni Jesus, “Anang pagari ang Dios pario sa tao nga nagpanggas. ²⁷ Mintras nagapadayon tana sa anang obra kada adlaw kag sa anang pagkatorog kada gabi, ang mga bini nga anang ginpanggas padayon nga nagatobo bisan ara na maulami kon paiwan. ²⁸ Ang logta mismo maman ang nagapatobo sa mga tanum: primiro magoroa anay andang tobo, dason mapandaon, pagkatapos magoroa andang bonga. ²⁹ Kag kon loto ron gani ginaani anang tagya tungud nga araniun run.”

*Ang Paanggid Parti sa Bini nga Mostasa
(Mt. 13:31-32, 34; Lu. 13:18-19)*

³⁰ Makon ni Jesus nga nagpamangkot kananda, “Sa ano ta kabay ipatolad anang pagari ang Dios? Ano nga paanggid atun gamitun agud ipasanag?” Makon na dayon, ³¹ “Pario dia sa bini nga mostasa nga maman ang maistan gid sa tanan nga bini nga ginapanggas ang mga tao. ³² Piro kon ipanggas run, nagatobo kag nagalabaw pa sa tanan nga mga laswa nga asta ang mga pispis sarang makapogad sa nalalandongan anang mga sanga.”

³³ Doro pa gid nga mga paanggid nga pario dia anang gingamit ni Jesus sa anang pagpanodlo sa

mga tao, kompormi sa andang masarangan lang nga maintindian. ³⁴ Ara tana nagambal sa mga tao nga ara nagagamit paanggid, piro ginapasanag na tanan sa anang mga somolonod kon sanda-sanda run lang.

*Ginpapuut ni Jesus ang Bagyo
(Mt. 8:23-27; Lu. 8:22-25)*

³⁵ Pagkasirum ang adlaw ra nga dato, makon ni Jesus sa anang mga somolonod, “Dali, matabok kita.” ³⁶ Gani ginbayaan ang mga somolonod ang dorong mga tao nga nagatiripon kag nagsakay sanda sa sakayan nga ginasakan ni Jesus kag naglarga. May mga sakayan ra doto nga nagpadungan kananda. ³⁷ Kag mintras nagapalayag sanda, golpi lang nga nagdurus. Sigi ang sampi ang mabaraul nga daloyon, kag aros maponoan ang sakayan. ³⁸ Piro si Jesus tana doto sa boli ang sakayan nagakatorog nga may olonan. Ginpokaw nanda tana. Makon nanda, “Malolonod kita run! Bali ara lang bala dia kanimo?” ³⁹ Gani nagban-
gon tana kag ginsaway na ang angin, makon na, “Angin, puut!” kag ang angin nagpuut. Makon na ra sa dagat, “Dagat, paglantap!” Kag naglantap. ⁴⁰ Makon dayon ni Jesus kananda, “Ay basi ginapangadlukan kamo? Ano, ara kamo pa ra gid pagtoo kanakun?” ⁴¹ Kag mabaul gid andang katingala kanana. Makon nanda sa isara kag isara, “Sino gid kabay dia nga bisan ang angin kag ang dagat nagatoman kanana?”

5

Ginayad ni Jesus ang Tao nga may mga Malain

*nga Ispirito**(Mt. 8:28-34; Lu. 8:26-39)*

¹ Pagkatapos dato nakaabot sanda sa loyong baybay ang Dagat ang Galilea, sa logar ang mga taga-Gerasa. ² Osto lang nga makasalta si Jesus sa sakayan, ginsolang-solang tana nga lagi ang tao nga may malain nga ispirito. ³ Ang tao nga dato nagaoli sa mga kowiba nga rulubungan. Ara run tao nga makagapos kanana, bisan kadina pa. ⁴ Kon kapira run gingapos anang mga siki kag anang mga alima, piro kada gaposon tana, ginapamogto na lang ang mga kadina pati ang mga posas sa anang mga siki. Ara run gid may makapugung kanana. ⁵ Adlaw-gabi, sa mga kowiba nga rulubungan tana man okon sa mga bokid, pirmi tana nga nagasinggit kag ginagurut na anang lawas ang bato.

⁶ Pagkakita na kay Jesus sa marayu, nagdalan tana paayan kanana kag naglood. ⁷⁻⁸ Makon dayon ni Jesus sa malain nga ispirito nga nagaoli sa tao nga dato, makon na, “Ikaw nga malain nga ispirito, paggoa sa tao nga dan!” Dayong singgit ang tao, makon na, “Jesus nga Bata ang Dios nga labaw sa tanan, ano imong labut kanakun? Nagapakitloy ako kanimo sa aran ang Dios nga indi mo ako pagsilotan.” ⁹ Ginpamangkot tana dayon ni Jesus, makon na, “Sino imong aran?” Kag nagsabat tana, makon na, “Akun aran si Panung ay doro kami.” ¹⁰ Kag nagpakitloy tana nga mayad kay Jesus nga indi sanda lang pagpalayasun sa logar nga dato.

¹¹ Doto sa marapit nga banggilid doro nga mga baboy ang nagaparanginaun. ¹² Nagpakitloy kay

Jesus ang mga malain nga ispirito nga togotan sanda nga magsulud sa mga baboy nga dato. ¹³ Gani gintogotan na sanda. Kag naggoa ang mga malain nga ispirito sa tao nga dato kag nagsurulud sa mga baboy. Kag ang tanan nga mga baboy doto nga mga darwa ka libo nagdaragoyon palusub sa matidluk nga banggilid diritso sa tobig kag obos nagkaralumus.

¹⁴ Nagdaralagan sa kaadluk ang mga manogsagod ang mga baboy kag ginpamarita nanda sa mga tao sa banwa kag sa bokid ang mga natabo nga dato. Gani nagarayan ang mga tao doto kay Jesus agud sulungun kon ano ang natabo. ¹⁵ Pagabot nanda doto nakita nanda ang tao nga dati may mga malain nga ispirito. Nagapongko tana nga may lambong ron kag osto ron anang pinsar. Gani ginkulbaan sanda. ¹⁶ Ang mga nakakita mismo sa natabo ang nagsaysay sa mga tao nga bago lang nagarabot doto kon ano ang natabo sa tao nga dati may mga malain nga ispirito kag sa mga baboy. ¹⁷ Gani tungud sa mga natabo nga dato nagpakitloy sanda kay Jesus nga magalin sa andang logar.

¹⁸ Datong masakay run si Jesus sa sakayan, ang tao nga dato nga may mga malain nga ispirito anay nagpakitloy kanana nga kon maimo patabidun tana. ¹⁹ Garing ara tana pagtogoti ni Jesus, kondi makon na kanana, “Magoli kaw sa imong pamilya kag sogidan mo sanda kon ano anang ginimo ang Ginoo kanimo kag kon paiwan tana nalooy kanimo sa imong dati nga kaimtangan.”

²⁰ Gani nagpanaw ang tao nga dato kag nagayan sa probinsya ang Decapolis (kon kanatun pa “Napolo ka Banwa”). Kag doto ginbarita na kon ano anang ginimo ni Jesus kanana. Kag ang tanan nga nakabati kanana natingala nga mayad.

Ang Bata ni Jairo kag ang Babai nga Nagtandug sa Lambong ni Jesus

(Mt. 9:18-26; Lu. 8:40-56)

²¹ Pagkatabok roman ni Jesus sa loyong baybay, doro roman nga mga tao ang nagtiripon doto kanana. ²²⁻²³ Nagayan ra doto si Jairo nga sangka manogdomara sa simbaan ang mga Judio. Pagkakita na kay Jesus naglood tana kanana kag nagpakitloy, makon na, “Akun bata nga dalagita tagomatayun doto sa balay. Abi kon maimo pagtabid ra anay kanakun kag itongtong imong alima kanana agud magayad tana kag maboi!” ²⁴ Gani nagtabid si Jesus kanana. Kag doro gid nga mga tao ang nagtarabid ra kay Jesus kag nagadurukdukan sanda doto kanana.

²⁵ May babai doto nga dosi ka toig run nga ginatagas-tagasan ang dogo. ²⁶ Doro gid anang nagastos sa anang pagpabolong sa iba-iba nga mga manogbolong. Nagastos na run tanan anang pagkabutang, piro sa baylo nga magayad, nagdogang pa gani anang masakit. ²⁷ Nabatian na ang mga barita parti kay Jesus, gani nagpanalut-salut tana sa dorong mga tao agud makaparapit tana sa anang likod ni Jesus. ²⁸ Sa anang unauna lang makon na, “Kon matandug ko bisan anang lambong ron lang, magaayad ako.” ²⁹ Gani ginimoratan na nga makatandug sa anang lambong

ni Jesus kag lagi-lagi napuut ang pagtagas anang dogo, kag nabatyagan na nga nagayad tana run sa anang masakit. ³⁰ Nabatyagan ni Jesus nga may gaum nga naggoa kanana, gani nagliso tana kag nagkoon, “Sino ang nagtandug akun lambong?” ³¹ Makon anang mga somolonod, “Dorong tao ang nagadurukdukan dian kanimo, gani basi naga-pamangkot ka pa gid kon sino ang nagtandug kanimo?” ³² Piro nagpanulung-sulung tana pa gid kon sino ang nagtandug kanana. ³³ Tungud nga naulaman ang babai kon ano ang natabo kanana, nagparapit tana kay Jesus nga nagakurudug sa kaadluk. Naglood tana kag nagsogid ang matood. ³⁴ Makon dayon ni Jesus kanana, “Nene, nalawas kaw tungud sa imong pagtoo. Pagoli run kag indi ka run magpalibug sa imong masakit ay mayad ka run.”

³⁵ Mintras nagaambal tana pa sa babai may nagarabot nga pira ka tao alin sa anang balay ni Jairo. Makon nanda kay Jairo, “Patay run imong bata. Indi run pagbudlaya ang manogtodlo.”

³⁶ Piro ara nagsapak si Jesus sa andang barita nga dato. Makon na kay Jairo, “Indi kaw magkaadluk. Magtoo ka lang.” ³⁷ Gani nagdayon sanda ra gid. Piro ara tana run may ginpatabid loas kay Pedro kag ang magkabogto nga si Santiago kag si Juan. ³⁸ Pagabot nanda sa balay ni Jairo nakita ni Jesus nga ang mga tao nagakinagolo. Ang iba nagaparanangis kag ang iba nagatiriyabaw gid. ³⁹ Nagsulud tana sa balay kag makon na sa mga tao, “Basi nagarilingaw kamo kag nagaparanangis? Bukun patay ang bata; nagakatorog lang.” ⁴⁰ Ginkadlawan nanda si Jesus. Gani gin-

pagoa na ang tanan nga mga tao kag ginpasulud na sa koarto ang bata anang tatay, anang nanay, kag ang tatlo nga anang kaiban. ⁴¹ Pagkatapos ginawidan na dayon anang alima ang bata kag magkoon, “Talitha, Koum,” nga kon kanatun pa, “Nene, pagbangon!” ⁴² Kag lagi-lagi nagbangon ang dalagita kag nagpanaw-panaw. (Ang dalagita nga dato nagaidad dosi ka toig). Tungud sa natabo nga dia, natingala sanda nga mayad. ⁴³ Piro ginbilinan na sanda nga indi gid magpanogid-sogid bisan kino parti sa natabo. Kag ginkonan na sanda dayon nga tawan pagkaun ang bata.

6

Si Jesus Ginsikway sa Nazaret (Mt. 13:53-58; Lu. 4:16-30)

¹ Pagkatapos dato, nagoli si Jesus sa anang banwa. Nagtabid ra kanana anang mga somolonod. ² Pagabot ang Adlaw nga Inogpaway nagtodlo tana sa anang simbaan ang mga Judio. Dorong tao doto ang nakabati kanana kag natingala sanda nga mayad. Makon nanda, “Basi doro anang naulaman ang tao nga dia? Sa diin tana kabay nakabuul anang kinaraman? Kag basi nakakaimo tana ang mga milagro?” ³ Kabay maman dia ang panday nga bata ni Maria kag anang mga kabogto si Santiago, si Jose, si Judas kag si Simon. Kag anang mga kabogto nga babai digi ra nagaoli.” Gani indi sanda magpati kanana. ⁴ Makon dayon ni Jesus kananda, “Ang propita ginataod gid loas lang sa anang kaogalingun nga banwa kag anang mga paryinti kag panimalay.”

⁵ Maman dato nga ara tana kaimo ang mga mi-lagro doto sa logar nga dato, loas sa pira ka tao lang nga nagamarasakit nga anang gintongtongan anang alima kag ginayad. ⁶ Natingala tana nga indi sanda magtoo kanana.

*Ginpadara ni Jesus anang Dosi ka Somolonod,
(Mt. 10:5-15; Lu. 9:1-6)*

Pagkatapos dato naglibot si Jesus sa mga bario nga nagapanodlo. ⁷ Gintawag na anang dosi ka somolonod kag ginpadara na sanda nga tagdarwadarwa. Ginpanawan na sanda gaum kontra sa mga malain nga ispirito. ⁸ Ginbilinan na sanda nga indi sanda magdara bisan ano sa andang pagpanaw kondi baston lang gid. Ginkonan na sanda nga indi magdara pagkaun, koarta okon bag. ⁹ Sarang sanda makasandalyas, piro indi magdara ang irilisan nga lambong. ¹⁰ Kag makon na dayon kananda, “Kon padayonon kamo sa sangka balay, doto kamo ron lang gid magdayon asta magalin kamo sa logar nga dato. ¹¹ Piro kon ang mga tao sa sangka logar indi magbaton kanindo kag indi magpamati sa indong ginasogid, bayai nindo ron lang, kag pagalin nindo tapokan nindo ang yabok indong siki bilang tanda kontra kananda.” ¹² Gani nagparanaw sanda kag nagparangwalian nga ang mga tao dapat maginulsul sa andang mga sala. ¹³ Dorong malain nga ispirito andang ginpalayas kag dorong masakitun andang ginpanglugudan ang langis kag nagarayad.

*Ang Pagpatay kay Juan nga Manogbunyang
(Mt. 14:1-12; Lu. 9:7-9)*

¹⁴ Nakaabot kay Aring Herodes ang mga barita parti kay Jesus tungud nga bantog tana run. Ang iba nagakoon nga si Jesus nga dia si Juan nga manogbunyag nga nabanaw, gani maman dan nga nakakaimo tana mga milagro. ¹⁵ Piro nagakoon ang iba nga tana si Elias nga propita. Kag nagakoon pa gid ang iba nga iba tana nga propita pario anang mga propita ang Dios ang ona.

¹⁶ Piro pagkabati ni Herodes sa mga barita nga dia, makon na, “Nabanaw si Juan nga akun ginpaotodan anang olo.” ¹⁷⁻¹⁸ Ginpaotod ni Herodes anang olo ni Juan tungud sa anang dumut ni Herodias kanana, ay toladia ang natabo: si Herodes nga dia, ginpangasawa na si Herodias nga asawa anang kabogto nga si Felipe. Karon, nagkoon si Juan kay Herodes nga bukun mayad nga pangasawaun na anang asawa anang kabogto. Gani tungud kay Herodias ginpadakup ni Herodes si Juan kag ginpapriso. ¹⁹ Kag tungud sa anang dumut ni Herodias kay Juan gusto na nga ipapatay, garing indi na ra maimo tungud nga indi tana pagtogotan ni Herodes. ²⁰ Ay naadlukan ra si Herodes kay Juan tungud nga naulaman na nga si Juan diosnon kag matarung nga tao. Gani ginpangapinan ni Herodes si Juan agud indi maiwan. Gusto ni Herodes nga magpamati sa anang mga wali ni Juan bisan matood nga anang mga nababatian nagagolo anang isip.

²¹ Piro nagabot ra gid ang oras nga ginaulat ni Herodias. Dia natabo ang magkomplianyo si Herodes. Nagponsyon si Herodes kag ginpangimbitar na ang mga nagadomara sa banwa ang Galilea, ang mga kapitan ang mga soldado, kag

ang mga ginakilala nga mga tao doto. ²² Ang oras run ang ponsyon, nagsulud anang bata nga daraga ni Herodias kag nagsaot. Kag nalipay nga mayad si Herodes pati anang mga bisita. Gani nagkoon si Herodes sa daraga; makon na, “Pag-pangayo kanakun bisan ano nga imong naliagan kag itaw ko kanimo.” ²³ Kag makon na pa gid sa daraga nga nagasompa, “Bisan ano imong pangayoon kanakun itaw ko kanimo, bisan katunga pa akun ginarian.” ²⁴ Naggoa ang daraga kag nagpamangkot sa anang nanay kon ano anang pangayoon. Kag ginkoonan tana anang nanay nga pangayoon na anang olo ni Juan nga manogbunyang. ²⁵ Gani nagdali-dali tana balik sa ari. Pagabot na doto, makon na, “Gosto ko nga itaw mo kanakun dadi nga lagi anang olo ni Juan nga manogbunyang nga nagabutang sa bandiado.” ²⁶ Pagkabati dato ang ari naborido tana nga mayad, piro tungud nga nakasompa tana kag nabatian mismo anang mga bisita, indi na gusto nga marangga anang pangako sa daraga. ²⁷ Gani lagi-lagi ginsogo na ang sangka soldado nga daraun doto kanana anang olo ni Juan. Nagayan ang soldado sa prisoan kag ginotod na anang olo ni Juan. ²⁸ Pagkatapos, ginbutang na sa bandiado kag gintaw sa daraga, kag gintaw ra dayon ang daraga sa anang nanay. ²⁹ Pagkabati anang mga somolonod ni Juan sa natabo, ginayanan nanda kag ginbuul anang lawas kag ginlubung.

*Ginpakaun ni Jesus ang Lima ka Libo
(Mt. 14:13-21; Lu. 9:10-17; Jn. 6:1-14)*

³⁰ Nagbaralik kay Jesus ang mga apostolis nga nagparangwalian. Ginsogid nanda kanana ang tanan nga andang naimo kag mga gintodlo. ³¹ Sa kadoroon ang mga tao nga nagaarabot kag nagaaralin, ara sanda run tyimpo bisan sa pagkaun. Gani makon ni Jesus sa anang mga somolonod, “Ta run, maayan kita sa naligwin nga logar agud makapawayway kamo maistan.” ³² Gani nagsakay sanda sa sakayan kag nagpaayan sa naligwin nga logar.

³³ Garing doro ang nakakita kananda andang pagalin kag nakilala sanda ang mga tao. Gani nagdaralagan ang mga tao alin sa iba-ibang mga banwa paayan sa logar nga ginapaayanan nanday Jesus kag naona sanda pa doto. ³⁴ Pagsalta ni Jesus nakita na ang doro gid nga mga tao nga nagtiripon doto kag nalooy tana kananda, ay pario sanda sa mga karniro nga ara manogbantay. Kag gintodloan na sanda ang sari-sari nga mga butang. ³⁵ Ang apon ron gid, nagparapit kanana anang mga somolonod. Makon nanda, “Apon ron dia, kag digi kita paman sa naligwin nga logar. ³⁶ Paayana run ang mga tao sa mga bario kag sa mga sityo sa palibot agud makabakal sanda andang pagkaun.” ³⁷ Piro makon ni Jesus kananda, “Kamo mismo ang magtaw pagkaun kananda.” Makon nanda kay Jesus, “Ano, mapanaw kami kag magbakal ang tinapay nga anang kantidad bali walo ka bolan nga soildo ang sangka tao agud ipakaun kananda?” ³⁸ Makon ni Jesus kananda, “Pira ka bilog indong tinapay dian? Abi, sulunga nindo.” Pagkatapos nga andang maosisa, makon nanda, “Lima ka tinapay kag darwa ka bilog nga

isda.”

³⁹ Ginsogo dayon ni Jesus anang mga somolonod nga papongkoon ang mga tao gropo-gropo sa mga ilamonon. ⁴⁰ Gani nagporongko ang mga tao, tag-100 kag tag-50. ⁴¹ Pagkatapos, ginbuul dayon ni Jesus ang lima ka bilog nga tinapay kag darwa ka bilog nga isda, kag nagtangra tana sa langit kag ginpasalamatan na dato sa Dios. Ginpamisang-pisang na dayon ang tinapay kag gintaw na sa anang mga somolonod agud itaw sa mga tao. Kag toladato ra anang ginimo sa isda. ⁴² Kag nakakaun sanda tanan kag nagkarabosog. ⁴³ Pagkatapos nga nakakaun run ang tanan, gintipon nanda ang mga nabilin nga tinapay kag isda kag bali dosi ka baskit andang napono. ⁴⁴ Sa mga nagkaraun, ang mga lalaki lang lima ka libo nga lagi.

*Si Jesus Nagpanaw sa Ibabaw ang Tobig
(Mt. 14:22-33; Jn. 6:15-21)*

⁴⁵ Pagkatapos dato, ginsogo ni Jesus anang mga somolonod nga magsakay sa andang sakayan kag magona doto sa tabok, sa banwa ang Betsaida, mintras ginapaoli na ang mga tao. ⁴⁶ Kag pagkatapos nga makaalin ang mga tao nagtokad tana sa bokid agud magpangamoyo. ⁴⁷ Pagkagabi, ang sakayan doto ron sa tunga ang laod, piro si Jesus tana doto pa ra gid sa takas nga tana lang. ⁴⁸ Nakita na nga ginaugtasan sanda run ang gayong ay kontra ang angin. Ang kasanagun run nagayan tana doto kananda nga nagapanaw sa ibabaw ang tobig. Malubas tana run lang andan kananda, ⁴⁹ piro pagkakita nanda kanana nga

nagapanaw sa ibabaw ang tobig, ginpangadlukan sanda nga mayad, ay andang pagsarig morto. Gani nagsiringgit sanda. ⁵⁰ Piro makon ra nga lagi ni Jesus kananda, “Indi kamo magkaadluk! Ako dia! Magpakaisug kamo!” ⁵¹ Nagsakay tana dayon sa sakayan kag nagpoas ang angin. Kag natingala sanda nga mayad. ⁵² Ay bisan nakita nanda ang milagro nga anang ginimo sa tinapay ara sanda pa ra gid kaintindi anang kaologan dato, ay naduluman pa andang isip.

Ginpangayad ni Jesus ang mga Masakitun sa Genesaret
(Mt. 14:34-36)

⁵³ Pagabot nanda sa loyong baybay, doto sanda nagpondo sa Genesaret. ⁵⁴ Pagkasalta nanda, nakilala nga lagi ang mga tao si Jesus. ⁵⁵⁻⁵⁶ Gani nagdarali-dali sanda ayan sa palibot nga mga logar kag ginpamutang nanda sa iringgaan ang mga masakitun kag ginpandara nanda kay Jesus. Doto sa logar nga dato, miski sa diin tana magayan, sa sityo, sa bario okon sa banwa, basta nabaritaan nanda nga doto si Jesus ginpandara nanda andang masakitun doto kanana, sa logar nga ginatiriponan ang mga tao. Kag nagparakit-loy sanda kay Jesus nga kon maimo, patandugun na ang mga masakitun bisan sa sidsid run lang anang lambong. Kag ang tanan nga nakatandug nagayad.

7

Anang Gintodlo ang mga Malam
(Mt. 15:1-9)

¹ May mga Pariseo kag pira ka mga manogtodlo ang Kasogoan nga nagabot alin sa Jerusalem nga nagtiripon doto kay Jesus. ² Kag napanilagan nanda nga ang iba sa anang mga somolonod nagakaraun nga ara nagaparangogas andang alima. Dia kontra sa anang panodlo ang mga Pariseo.

³ Bukun lang ang mga Pariseo kondi ang tanan nga mga Judio indi ra magkaun kon indi gid anay makapangogas andang alima sono sa andang soronodon nga ginsonod sa andang mga kaolang-olangan. ⁴ Indi sanda ra magkaun miski ano nga nagalin sa mga baraligyaan kon indi nanda anay maogasan. Kag doro pa gid andang mga soronodon pario sa pagpangogas ang mga tasa, koron, kag mga saway nga mga suruludan.

⁵ Gani nagparamangkot kay Jesus ang mga Pariseo kag ang mga manogtodlo ang Kasogoan; makon nanda, “Ay basi imong mga somolonod ara nagasonod sa mga soronodon atun mga kaolang-olangan? Nagakaraun sanda nga ara kaparangogas andang mga alima.” ⁶ Ginsabat sanda ni Jesus nga nagakoon, “Ara gid matood nagsala si Isaias nga propita sa anang gintagna parti kanindo nga mga salimpapaw. Makon ang Dios sa anang ginsolat ni Isaias:

‘Ang mga tao nga dia nagataod kanakun sa baba lang,

Piro ang matood tana andang tagiposoon marayu kanakun.

⁷ Ara polos andang pagsimba kanakun, Ay andang mga ginatodlo mga soronodon nga ginimo-imo lang ang mga tao.’

⁸ Ginasiway nindo anang sogo ang Dios, kag anang mga tradisyon tana ang mga tao maman indong ginasonod.”

⁹ Makon pa ni Jesus kananda, “Antigo kamo gid magpaito agud sikwayun anang ginapatoman ang Dios para masonod nindo indong mga tradisyon. ¹⁰ Pario abi dia: si Moises nagkoon nga ‘dapat taodon mo imong tatay kag imong nanay.’ Kag ‘ang tao nga nagaambal malain kontra sa anang tatay okon nanay dapat patayun.’ ¹¹ Piro kamo nagatodlo nga kon ang tao may inogbolig sa anang mga ginikanan kag magkoon tana nga ‘korban dia’ (nga anang gostong ambalun ‘dia inogtaw sa Dios’) ¹² ara nindo ron tana ginatogoti nga magbolig sa anang mga ginikanan. ¹³ Gani tungud sa indong ginpanobli nga dan nga tradisyon ginaimo nindo nga ara polos anang ambal ang Dios. Kag doru pa gid nga toladan indong ginaimo.”

*Ang mga Butang nga Nagapalain sa Tao
(Mt. 15:10-20)*

¹⁴⁻¹⁶ Kag gintawag ruman ni Jesus ang mga tao kag ginkonan na sanda; makon na, “Pamati kamo bala tanan kanakun, kag binag-binagun nindo gid akun iambal. Ara butang nga nagasulud sa tao nga nagapalain kanana kondi ang mga nagagoa kanana.”

¹⁷ Pagkatapos ginbayaan na ang mga tao kag nagsulud tana sa balay. Ang sa sulud tana run, anang mga somolonod nagparamangkot kanana kon ano anang kaologan anang paanggid nga dato. ¹⁸ Makon ni Jesus kananda, “Basi, ara kamo ra kaintindi? Ara nindo bala naulami nga ang

bisan ano nga ginakaun indi makapalain sa tao, ¹⁹ ay ara ra nagasulud sa anang tagiposoon kondi sa anang tian kag nagagoa dayon sa anang lawas.” (Sa anang ambal nga dan naulaman ta nga ginakabig ni Jesus nga ang tanan nga pagkaun poidi nga kaunun.) ²⁰ Makon na pa, “Ang nagagoa sa tao maman ang nagapalain kanana sa panulung ang Dios. ²¹ Ay alin sa anang tagiposoon ang tao nagagoa ang malain nga mga una-una pario ang pagolid sa bukun anang asawa, ang pagpanakaw, ang pagpatay, ²² ang pagpanginlalaki okon ang pagpanginbabai, ang paginakug, ang pagimo ang tanan nga klasi nga malain, ang pagpandaya, ang pagbinastos, ang paginggit, ang pagambal ang malain kontra sa anang kapario, ang pagadak, kag kon ano pa nga mga kalokoan. ²³ Ang tanan nga dia nga mga malain nagaalin sa sulud anang tagiposoon ang tao, kag maman ang nagapalain kanana.”

*Anang Pagtoo ang Babai nga bukun Judio
(Mt. 15:21-28)*

²⁴ Nagalin tana dayon doto sa probinsya ang Galilea kag nagayan sa mga logar nga sakup ang Tiro. Pagabot na doto nagdayon tana sa sangka balay kag indi na gusto nga maulaman ang mga tao nga doto tana. Garing indi matago ang barita nga doto tana. ²⁵⁻²⁶ Karon, may babai doto nga nakabati nga doto si Jesus. Dia nga babai taga-Fenicia nga sakup ang Siria kag anang ambal Griego. Bukun tana Judio. May bata tana nga babai nga ginsoot ang malain nga ispirito. Gani nagayan tana nga lagi kay Jesus, naglood tana,

kag nagpakitloy nga kon maimo sobolon na ra ang malain nga ispirito sa anang bata. ²⁷ Piro makon ni Jesus kanana sa paanggid, “Kinanglan nga pakaunun anay ang mga bata, ay bukun mayad nga bulun anang pagkaun ang mga bata kag itaw sa mga ayam.” Naulaman ang babai kon ano anang gostong ambalun ni Jesus, nga boligan na anay ang mga Judio kag bago garing ang bukun Judio. ²⁸ Gani makon ang babai kanana, “Tama dan Ginoo, piro bisan ang mga ayam nagakaraun da ang mga pagkaun nga nagakaraolog alin sa mga bata nga nagakaraun sa lamisa.” ²⁹ Makon dayon ni Jesus kanana, “Tungud sa imong sabat nga dan, sarang ka run makaoli. Ang malain nga ispirito naggoa run sa imong bata.” ³⁰ Nagoli ang babai kag naabotan na anang bata nga nagaingga sa katri, kag ang malain nga ispirito nakagoa run kanana.

Ginayad ni Jesus ang Bungul kag Apa

³¹ Pagalin ni Jesus sa mga logar nga sakup ang Tiro, nagagi tana sa Sidon kag sa probinsya ang Decapolis. Pagkatapos nagdiritso tana sa Dagat ang Galilea. ³² May tao doto nga bungul kag apa nga gindara ang mga tao doto kay Jesus. Nagpakitloy sanda kanana nga itongtong na anang alima sa tao nga dato nga bungul kag apa. ³³ Ginpabulag tana ni Jesus sa kadoroan, kag gingoro na anang mga todlo sa anang mga talinga. Pagkatapos gindopraan na anang todlo kag ginlugudan anang dila ang lalaki nga dato. ³⁴ Kag nagtangra dayon si Jesus sa langit kag magginawa malawig. Makon na dayon kanana, “Ef-

fata!” Kon kanatun pa, “Pagabri!” ³⁵ Pagkatapos dato, nakakabati tana run kag nagtadlung anang pagambal. ³⁶ Ginbilinan na dayon ang mga tao nga indi sanda magpanogid-sogid bisan kino parti sa natabo. Piro bisan iwanun na bawal nagdogang gani andang pagpamarita sa mga tao. ³⁷ Natingala nga mayad ang mga tao. Makon nanda, “Bisan ano anang imoon, masadya. Miski ang mga bungul ginapabati na kag ang mga apa ginapaambal na.”

8

Ginpakaun ni Jesus ang Apat ka Libo (Mt. 15:32-39)

¹ May pira ka adlaw, nagtiripon roman ang dorong mga tao kay Jesus. Ang ara sanda run pagkaun gintawag ni Jesus anang mga somolonod kag ginkonan na sanda, makon na, ² “Nalooy ako sa mga tao nga dia, ay tatlo ron dia ka adlaw nga nagkaiban sanda kanakun kag ara sanda run may makaun. ³ Kon paoliun ko sanda nga gutum sabun displayun sanda sa dalan ay marayu gid anang ginalinan ang iba kananda.” ⁴ Nagsabat anang mga somolonod kanana, makon nanda, “Ta sa diin kita kabay makabuul ang pagkaun digi sa naligwin nga dia nga logar nga ipakaun sa mga tao nga dia?” ⁵ Piro nagpamangkot tana kananda, makon na, “Pira ka bilog indong tinapay dian?” Makon nanda, “Pito.”

⁶ Pagkatapos dato ginpapongko na ang mga tao. Kag ginbuul na dayon ang pito ka bilog nga tinapay, kag nagpasalamat sa Dios. Ginpamisangpisang na dayon ang mga tinapay kag gintaw sa

anang mga somolonod agud ipanagtag sa mga tao. ⁷ May pira sanda ra ka bilog nga isda nga mairintuk. Gani ginpasalamatan na ra dato kag gintaw sa anang mga somolonod agud ipanagtag ra sa mga tao. ⁸ Nagkaraun ang mga tao kag nagkarabosog. Pagkatapos, gintipon nanda ang tinapay nga sobra, kag nakapono sanda pito ka baskit. ⁹ Ang mga tao nga nakakaun mga 4,000. Pagkatapos dato, ginpaoli ni Jesus ang mga tao ¹⁰ kag nagsakay tana kaiban anang mga somolonod sa sakayan kag nagpa-Dalmanuta.

*Ang mga Pariseo Nagpangayo Milagro
(Mt. 16:1-4)*

¹¹ Pagabot nanda doto, may mga Pariseo nga nagarayan kay Jesus kag nagpakigdiskosyon kanana. Nagpangayo sanda milagro kanana bilang pamatood nga tana ginpadara manda ang Dios. ¹² Garing nagpangayay si Jesus kag nagkoon, “Basi kabay pirmi nagapangayo mga milagro ang mga tao sa tyimpo nga dia? Sa matood tana, ara gid milagro nga ipakita kananda!” ¹³ Ginbayaan na dayon ang mga Pariseo nga dato. Nagbalik tana sa sakayan kag nagtabok roman sa loyong baybay.

*Anang Pangpaabok ang mga Pariseo kag ni Herodes
(Mt. 16:5-12)*

¹⁴ Nalipatan anang mga somolonod nga magdara tinapay. Andang tinapay nga nadara doto sa sakayan sangka bilog lang gid. ¹⁵ Ginpaandaman sanda ni Jesus nga indi sanda dapat magsonod sa marimo nga ogali ang iba. Ginambal na dia

paagi sa paanggid, makon na, “Magandam kamo nga mayad sa anang pampaabok ang mga Pariseo kag anang pampaabok ni Aring Herodes.” Gar-ing ara sanda kaulam nga dato paanggid lang. ¹⁶ Gani nagbarais-baisan sanda, makon nanda, “Ginambal na dato ay ara kita kadara tinapay.” ¹⁷ Naulaman ni Jesus kon ano andang ginabarais-baisan. Gani nagkoon tana kananda, makon na, “Ay basi ginabarais-baisan nindo nga ara kamo tinapay? Indi kamo pa gid makaintindi? Ara kamo nagaisip ay? ¹⁸⁻¹⁹ May mga mata kamo, indi kamo makakita? May mga talinga kamo, indi kamo makabati? Ara nindo gid bala nadumdumi ang magpamisang-pisang ako lima ka bilog nga tinapay para sa 5,000? Pira ka baskit ang napono sa indong natipon nga sobra?” Makon nanda nga nagsabat, “Dosi!” ²⁰ “Kag ang magpamisang-pisang ako pito ka bilog nga tinapay para sa 4,000, pira ka baskit ang sobra nga indong natipon?” Makon nanda, “Pito.” ²¹ Makon dayon ni Jesus, “Ta, dapat maintindian nindo ron nga bukun tinapay akun gostong ambalun?”

Ginayad ni Jesus ang Bulag sa Betsaida

²² Pagabot nanda sa banwa ang Betsaida may mga tao doto nga nagdara lalaki nga bolag kay Jesus. Nagpakitloy sanda dayon kanana nga kon maimo tandugun na ang bolag nga dato agud makakita. ²³ Gani ginawidan na anang alima ang bolag nga dato kag gindara na doto sa goa ang banwa. Pagabot nanda sa goa ang banwa gindoraan na anang mga mata ang tao nga dato nga bolag. Pagkatapos gintongtong na dayon

anang mga alima kanana kag nagpamangkot kon may nakikita tana run. ²⁴ Nagtangra ang lalaki kag magkoon, “Kakikita ako ron mga tao, garing midyo sa mga kaoy nga nagaparanaw.” ²⁵ Gani gintongtong roman ni Jesus anang alima sa anang mga mata ang bolag. Pagkatapos nagpanulung-sulung nga mayad ang bolag nga dato kag ngayad anang mga mata, kag masanag run anang panulung sa tanan nga butang. ²⁶ Bago tana ginpaoli ni Jesus ginkonan na tana nga indi tana dapat magagi sa banwa kag magpanogid-sogid sa mga tao.

*Anang Ginambal ni Pedro Parti kay Jesus
(Mt. 16:13-20; Lu. 9:18-21)*

²⁷ Pagkatapos dato, si Jesus kag anang mga somolonod nagayan sa mga bario nga sakup ang Cesaria Filipos. Mintras nagaparanaw sanda nagpamangkot si Jesus sa anang mga somolonod, makon na, “Sono sa mga tao, sino ako kono?” ²⁸ Makon nanda, “May mga nagakoon nga ikaw si Juan nga manogbunyag. Ang iba nagakoon nga ikaw si Elias, kag ang iba pa gid nagakoon nga ikaw isara sa mga propita ang Dios ang ona pa.” ²⁹ Nagpamangkot tana dayon kananda, makon na, “Piro para kanindo sino ako?” Nagsabat si Pedro, makon na, “Ikaw ang Cristo nga anang ginpangako ang Dios nga magari.” ³⁰ Nagpaandam dayon si Jesus kananda nga indi sanda gid mag-sogid bisan kino parti kanana.

*Si Jesus Nagambal parti sa anang Pagantos kag
anang Kamatayun
(Mt. 16:21-28; Lu. 9:22-27)*

³¹ Makon dayon ni Jesus kananda, “Ako nga Naging Tao kinanglan nga magantos nga mayad sa anang imoon kanakun anang mga manogdomara ang mga Judio, ang mga manogdomara nga pari, kag ang mga manogtodlo ang Kasogoan. Isikway nanda ako kag patayun, piro pagkatapos tatlo ka adlaw mababanaw ako.” ³² Ginpasanag na dia nga mayad kananda. Pagkabati dato ni Pedro, gindara na si Jesus sa marayu-rayu kag ginsaway na tana nga indi dato maimo. ³³ Piro nagliso si Jesus kag nagatobang sa anang mga somolonod, kag ginsaway na si Pedro nga nagakoon, “Parayu kaw kanakun Satanas! Ay imong naisipan nga dan bukun anang gusto ang Dios kondi maman dan anang gusto ang tao.”

³⁴ Gintawag na dayon ang mga tao kaiban anang mga somolonod nga magparapit kanana. Makon na kananda, “Kon may tao nga gusto magsonod kanakun, indi na run dapat pagisipun anang kaogalingun, kondi kinanglan magtoman kanakun abir kon kamatayun anang aboton sa pagsonod kanakun. ³⁵ Ay ang bisan sino nga nagakanogon sa anang kaboi digi sa kalibotan nga dia mapapatay pa ra gid. Piro ang bisan sino nga priparado nga mapatay tungud kanakun kag sa Mayad nga Barita makaangkun ang kaboi nga ara kataposan. ³⁶ Ano gid anang mabubuul ang tao kon maangkun na ang tanan nga butang digi sa kalibotan, piro madora ra lang anang kaboi? Ara gid! ³⁷ Ay ara gid pagkabutang nga sarang na nga itaw agud mabawi na ruman anang kaboi. ³⁸ Ang bisan sino nga magkauya kanakun kag sa akun mga panodlo sa tyimpo nga dia nga ang mga tao

malain kag naboyo sa sala ikauya ko ra kon Ako nga Naging Tao magbalik run nga nagalanyag nga may gaum alin sa Amay, kag kaiban ko anang mga angil.”

9

¹ Makon pa ni Jesus kananda, “Sa matood tana, may mga tao digi dadi nga indi mapatay mintras indi nanda makita anang pagari ang Dios nga nagaabot nga may gaum.”

Ang Pagoman anang Itsora ni Jesus (Mt. 17:1-13; Lu. 9:28-36)

² Pagkalubas ang anum ka adlaw gindara ni Jesus si Pedro, si Santiago, kag si Juan sa mataas nga bokid. Ang doto sanda run, mintras nagasulung sanda kay Jesus, nagiba anang itsora ni Jesus.

³ Anang lambong nagpoti gid kag masolaw. Ara gid may manogpamonak nga makapapoti pario dato digi sa kalibotan. ⁴ Pagkatapos nakita nanda dayon si Elias kag si Moises nga nagapakigsogidanun kanana. ⁵ Makon ni Pedro kay Jesus, “Maistro, mayad digi kami. Maimo kami tatlo ka kamalig, ang sakabilog kanimo, ang sakabilog kay Moises, kag ang sakabilog kay Elias.” ⁶ Maman dia anang koon ay indi na maulaman kon ano anang dapat iambal tungud nga sugung andang kakulba.

⁷ Karon, may nagabot nga panganod kag ginlikupan sanda. Alin doto sa panganod nga dato may limug nga nagambal. Makon ang limug, “Maman dia akun pinalangga nga Bata. Pamatian nindo tana!” ⁸ Pagkatapos dato nagpanulung-sulung

sanda sa andang palibot, piro ara sanda run may iba nga nakita kondi si Jesus lang.

⁹ Ang nagalusub sanda run sa bokid, ginkonan sanda ni Jesus, makon na, “Indi kamo gid mag-sogid bisan kino parti sa indong nakita mintras Ako nga Naging Tao ara pa mabanaw.” ¹⁰ Gani ara nanda gid pagsogidan ang mga natabo nga dato. Piro nagparamangkotan sanda nga tatlo kon ano anang gostong ambalun nga tana kono mabanaw. ¹¹ Pagkatapos, nagpamangkot sanda kay Jesus, makon nanda, “Basi kabay nagakoon ang mga manogtodlo ang Kasogoan nga kinanglan magabot anay si Elias bago magabot ang Cristo.” ¹²⁻¹³ Makon na kananda, “Osto dan, kinanglan nga magabot anay si Elias agud ipriparar na ang tanan nga mga butang. Piro sogidan ko kamo, si Elias nagabot ron. Kag ginimo ang mga tao kanana andang gosto sono sa nasolat parti kanana. Piro basi nasolat ra nga Ako nga Naging Tao kinanglan nga magantos dorong mga butang kag sikwayun ang mga tao?”

Ginayad ni Jesus ang Bata nga may Malain nga Ispirito

(Mt. 17:14-21; Lu. 9:37-43a)

¹⁴ Pagabot nanday Jesus sa anang mga somolonod nga nasala, nakita nanda nga dorong mga tao ang nagatiripon doto kananda. May pira ka mga manogtodlo ang Kasogoan nga nagapakigdiskosyon sa mga somolonod. ¹⁵ Pagkakita ang mga tao kay Jesus natingala sanda nga mayad, gani nagdaralagan sanda paayan kanana agud solang-solangun tana. ¹⁶ Nagpamangkot dayon

si Jesus kananda, makon na, “Ano indong ginadiskosyonan?” ¹⁷ May sangka tao doto sa nagatiripon nga nagsabat, makon na, “Maistro, gindara ko digi kanimo akun bata nga lalaki ay ginsuludan tana ang malain nga ispirito nga nagpaapa kanana. ¹⁸ Kon ang malain nga ispirito magabot kanana, natotomba tana sa logta kag nagabora, kag nagabaragrut ra anang mga ipun. Pagkatapos nagatiskug tana dayon. Ginpangabay ko imong mga somolonod nga palayasun nanda ang malain nga ispirito sa akun bata nga dia, piro indi sanda makasarang.” ¹⁹ Makon dayon ni Jesus, “Kamo nga mga tao sa tyimpo nga dia, ara kamo gid pagtoo! Asta sano pa kabay akun pagantos kanindo? Dara nindo digi ang bata.” ²⁰ Gani gindara nanda ang bata doto kanana. Pagkakita ang malain nga ispirito kay Jesus, ginpakulkug na nga lagi ang bata. Kag nagligid-ligid ang bata sa logta nga nagabora. ²¹ Nagpamangkot si Jesus sa anang tatay, makon na, “Pira run kaboay nga nagatoladan ang bata?” Makon anang tatay ang bata, “Alin ang maistan tana pa. ²² Pirmi tana lang ginapalokso ang malain nga ispirito sa kalayo kag sa tobig agud patayun. Piro kon may maimo kaw, abi kaloyi kag tabangi kami ra!” ²³ Makon ni Jesus kanana, “Basi nagkoon kaw nga kon may maimo ako? Ang tanan nga butang maimo ko sa tao nga nagatoo kanakun.” ²⁴ Lagi-lagi nagsabat anang tatay ang bata, makon na, “Nagatoo ako, piro kolang pa. Dogangi akun pagtoo.”

²⁵ Pagkakita ni Jesus nga nagdaragoyon ron ang mga tao paayan kanana, nagkoon tana sa malain

nga ispirito, “Ikaw nga ispirito nga nagapaapa kag nagapabungul sa bata nga dia, ginamandaran ko ikaw nga maglayas sa bata nga dia kag indi ka run gid magbalik-balik kanana!”²⁶ Nagsinggit ang malain nga ispirito kag ginpakulkug na nga mayad ang bata bago naggoa sa bata. Ang bata midyo patay, gani makon ang kadoroan, “Patay run!”²⁷ Piro ginkaputan ni Jesus anang alima ang bata kag ginpabangon, kag nagtindug ang bata.

²⁸ Pagkasulud ni Jesus sa balay nga andang ginadayonan nagparamangkot kanana anang mga somolonod ang sanda-sanda run lang, makon nanda, “Basi kabay indi namun mapagoa ang malain nga ispirito nga dato?”²⁹ Makon na kananda, “Dato nga klasi nga malain nga ispirito mapagoa lang paagi sa pangamoyo.”

Nagambal Ruman si Jesus Parti sa Anang Kamatayun

(Mt. 17:22-23; Lu. 9:43b-45)

³⁰ Pagkatapos dato, nagalin sanda sa logar nga dato kag nagagi sa Galilea. Indi na gusto nga maalaman ang mga tao nga doto tana,³¹ ay nagatodlo tana sa anang mga somolonod. Makon na kananda, “Ako nga Naging Tao iintriga sa mga tao kag papatayun nanda, piro pagkatapos tatlo ka adlaw mababanaw ako.”³² Garing anang mga somolonod ara kaintindi kon ano anang gostong ambalun. Piro naalangan sanda ra magpamangkot kanana kon ano dato.

Sino gid ang Labaw sa Tanan?

(Mt. 18:1-5; Lu. 9:46-48)

³³ Pagabot nanda sa Capernaum, ang doto sanda run sa balay, nagpamangkot si Jesus kananda kon ano andang ginbarais-baisan sa dalan mintras nagaparanaw sanda. ³⁴ Piro nagiripus sanda lang ay nauya sanda tungud nga ginbarais-baisan nanda kon sino kananda ang labaw sa tanan. ³⁵ Gani nagpongko si Jesus kag gintawag na anang dosi ka apostolis. Makon na dayon kananda, “Kon sino kanindo ang gusto nga maging manogdomara, kinanglan magpaubus tana kag maging sorogoon ang tanan.” ³⁶ Nagbuul tana dayon ang bata nga maistan kag ginbutang na sa andang tunga. Pagkatapos ginsabak na dayon ang bata kag nagkoon kananda, makon na, ³⁷ “Ang bisan sino nga tungud sa anang pagsonod kanakun nagabaton kag nagaasikaso sa mga bata nga toladia nagabaton ra kanakun. Kag ang nagabaton kanakun nagabaton ra sa nagpadara kanakun.”

*Ang Bukun Kontra kanatun Kadampig Natun
(Lu. 9:49-50)*

³⁸ Makon ni Juan kanana, “Maistro, nakakita kami ang tao nga nagasobol ang mga malain nga ispirito kag imong aran anang ginagamit. Ginbawalan namun tana nga indi tana dapat magimo toladato ay bukun tana atun kaiban.” ³⁹ Piro makon ni Jesus, “Indi nindo tana pagbawali ay ara may nagaimo milagro sa akun aran nga maambal dayon malain kontra kanakun. ⁴⁰ Ay ang bisan sino nga ara nagakontra kanatun nagadampig kanatun. ⁴¹ Sa matood tana, ang bisan sino nga magtaw kanindo bisan sangka baso lang nga tobig

tungud nga kamo nagadara akun aran, dan nga tao indi gid madoraan anang balus.”

Ang mga Pagsolay
(Mt. 18:6-9; Lu. 17:1-2)

⁴² “Piro ang bisan sino nga maging kabangdanan nga ang mga bata nga dia magbaya saandang pagtoo kanakun, mas mayad pa nga igotan anang liug ang galingan nga bato kag ipandag sa laod. ⁴³⁻⁴⁴ Kon imong alima ang maging kabangdanan nga ikaw magbaya kanakun, otoda! Mas mayad pa nga sakabilog lang imong alima kag may kaboi nga ara kataposan kaysa komplito imong alima piro maayan kaw ra lang sa impiyrno. Doto ang kalayo indi gid mapatay. ⁴⁵⁻⁴⁶ Kag kon imong siki ang maging kabangdanan nga ikaw magbaya kanakun, otoda! Mas mayad pa nga sakabilog lang imong siki kag may kaboi nga ara kataposan kaysa komplito piro ipilak ka ra lang sa impiyrno. ⁴⁷ Kag kon imong mata maman ang maging kabangdanan nga ikaw magkasala, lukada! Mas mayad pa nga magsulud kaw sa anang ginarian ang Dios nga sakabilog lang imong mata kaysa komplito imong mata nga ipilak kaw sa impiyrno. ⁴⁸ Doto ‘oolodon sanda asta kon sano kag ang kalayo ara ra napaparung.’

⁴⁹ “Kon paiwan nga ang pagkaun ginabutangan ang asin agud indi marangga, kag ang bolawan ginapaagi sa kalayo para maglimpyo, toladan ra ang imoon kanindo. Papaagiun kamo ra ang Dios sa mga pagtiraw agud maging mayad indong kaboi. ⁵⁰ Ang asin mayad, piro kon ang asin magtabang run gani, ara run gid may maimo para mapabalik

anang dati nga lasa. Dapat maging pario kamo sa asin, nga indong mga inimoan pirmi nga makabolig sa mga tao agud maging mayad sanda. Kag dapat pirming mayad indong rilasyon sa isara kag isara.”

10

Si Jesus Nagtodlo Parti sa Pagbulagan (Mt. 19:1-12; Lu. 16:18)

¹ Nagalin dayon si Jesus sa Capernaum kag nagayan sa mga logar nga sakup ang Judea, kag nagtabok tana sa soba ang Jordan. Doro roman nga mga tao ang nagtiripon doto kanana kag pario sa anang naanadan, gintodloan na sanda.

² May mga Pariseo ra nga nagarayan doto. Gosto nanda nga magpangita paagi agud maiakosar nanda tana. Gani nagpamangkot sanda kay Jesus, makon nanda, “Nagatogot bala ang Kasogoan nga bulagan ang lalaki anang asawa?” ³ Ginsabat sanda ni Jesus paagi sa sangka pamangkot, makon na, “Ta ano anang sogo kanindo ni Moises?”

⁴ Makon nanda, “Si Moises nagtogot nga ang lalaki makaimo kasolatan sa pagbulagan, pagkatapos poidi na run bulagan anang asawa.” ⁵ Makon ni Jesus kananda, “Tungud nga matugas indong olo maman dan nga ginsolat ni Moises kanindo ang kasogoan nga toladato. ⁶ Piro ompisa ang pagimo ang kalibotan, ‘ginimo sanda ang Dios nga lalaki kag babai.’ ⁷ ‘Maman dan nga bayaan ang lalaki anang tatay kag nanay kag magpakigdapun sa anang asawa, ⁸ kag sanda nga darwa maging isara run lang.’ Gani bukun sanda run darwa kondi

isara run lang. ⁹ Ta kondi indi dapat nga bulagan ang tao ang gindapun ang Dios.”

¹⁰ Pagabot nanda sa balay nagpamangkot roman anang mga somolonod parti sa butang nga dato. ¹¹ Makon na kananda, “Kon ang lalaki magbulag sa anang asawa kag magpangasawa ang iba, nagapanginbabai tana kag nagakasala sa anang dati nga asawa. ¹² Kag kon bulagan ang babai anang asawa kag magpaasawa sa iba, tana nagapanginlalaki ra kag nagakasala sa anang dati nga asawa.”

Ginbindisyonan ni Jesus ang Mairintuk nga mga Bata

(Mt. 19:13-15; Lu. 18:15-17)

¹³ May mga tao nga nagdara andang mga bata nga mairintuk kay Jesus agud bindisyonan na. Garing ginsaway sanda ang mga somolonod.

¹⁴ Pagkakita ni Jesus sa natabo ginugutan tana kag nagkoon tana sa mga somolonod, makon na, “Pabayani nindo ang mga bata nga magparapit kanakun. Indi nindo sanda pagbawali, ay kabilang sa anang ginarian ang Dios ang mga pario kananda. ¹⁵ Ang matood tana gani, ang bisan sino nga indi magpasakup sa anang pagari ang Dios pario anang pagpasakup ang mga bata nga dia indi gid mapabilang sa anang ginaarian ang Dios.”

¹⁶ Ginsabak na dayon ang mga bata. Pagkatapos gintongtong na anang alima kananda kag ginbindisyonan na.

Ang Tao nga Manggaranun

(Mt. 19:16-30; Lu. 18:18-30)

¹⁷ Datong mapanaw ron sanday Jesus, may tao nga nagdalagan paayan kanana kag naglood. Nagpamangkot dayon ang tao nga dato, makon na, “Mayad nga maistro, ano kabay akun imoon agud makabaton ako ang kaboi nga ara kataposan?” ¹⁸ Makon ni Jesus kanana, “Basi nagakoon kaw nga ako mayad? Ara kabay iba nga mayad kondi ang Dios lang. ¹⁹ Kon parti sa imong pamangkot nga dan, naulaman mo ra kabay anang ginakoon ang Kasogoan: ‘Indi kaw magpatay, indi kaw magpanginbabai okon magpanginlalaki, indi kaw magpanakaw, indi kaw magtistigos ang botig, indi kaw magpangdaugdaug, taodon mo imong tatay kag imong nanay.’”

²⁰ Makon na nga nagsabat kay Jesus, “Maistro, dan tanan ginatoman ko alin ang maistan ako pa.” ²¹ Ginsulong tana ni Jesus nga may pagpamalangga kag magkoon, “Sangka butang run lang ang kolang kanimo. Pagoli kag ibaligya imong pagkabutang, kag ang bayad ipanagtag mo dayon sa mga pobri. Paagi digi maging manggaranun kaw sa langit. Pagkatapos, magbalik kaw kag magsonod kanakun.” ²² Naborido nga mayad ang tao pagkabati na dato, kag nagalin tana nga masubu, ay doro anang manggad.

²³ Pagkatapos nga makaalin ang tao nga dato, nagpanulung-sulong si Jesus sa palibot kag magkoon sa anang mga somolonod, “Malisud ra gid para sa mga manggaranun ang magpasakup sa anang pagari ang Dios.” ²⁴ Natingala ang mga somolonod sa anang ginambal. Gani makon na pa gid, “Malisud matood ang magsulud sa anang ginarian ang Dios. ²⁵ Mas maulas pa gani nga

magagi ang sapat nga kamilyo sa anang boo ang dagum kaysa magpasakup ang manggaranun sa anang pagari ang Dios.”²⁶ Kag natingala sanda pa gid nga mayad. Gani makon nanda, “Ta kon toladan sino ron lang kabay ang malowas?”²⁷ Ginsulung sanda ni Jesus kag nagkoon, “Sa mga tao dia imposibli, piro sa Dios tana ara imposibli; ay ang tanan nga butang maimo na.”

²⁸ Makon ni Pedro kanana, “Ta kami, ginbayaan namun ang tanan kag magsonod kanimo.”²⁹ Makon ni Jesus kananda, “Sa matood tana, ara tao nga nagbaya anang balay, mga kabogto, nanay, tatay, mga bata, okon mga logta tungud kanakun kag sa Mayad nga Barita,³⁰ nga indi makabaton mas doro pa gid nga balus sa tyimpo nga dia: mga balay, mga kabogto, mga nanay, mga bata, mga logta, kag pati ra mga pagingabot, kag sa paraaboton nga mga adlaw makabaton tana ra kaboi nga ara kataposan.³¹ Doro nga mga tao nga ginakilala nga importanti dadi ang magagoa nga bukun, kag doro ang ara ginasapaka dadi ang magagoa nga importanti.”

Ikatlo nga Pagsogid ni Jesus Parti sa anang Kamatayun

(Mt. 20:17-19; Lu. 18:31-34)

³² Ang sa dalan sanda run nga nagapaayan sa Jerusalem, si Jesus nagaona kananda. Anang mga somolonod ginapangkulbaan kag ang iba nga nagasoronod kanana ginapangadlukan run gid ay nagapaayan sanda sa Jerusalem. Ginpabulag na ruman anang dosi ka somolonod kag ginsogidan na sanda kon ano ang matatabo kanana.³³ Makon

na kananda, “Kita dadi nagapaayan sa Jerusalem kag doto Ako nga Naging Tao itogyan sa mga manogdomara nga mga pari kag mga manogtodlo ang Kasogoan. Pagkatapos sisintinsyaan nanda ako kamatayun kag iintriga sa mga tao nga bukun Judio. ³⁴Yagotaun nanda ako, doraan, anoton, kag patayun dayon. Piro pagkatapos tatlo ka adlaw mababanaw ako.”

*Ang Ginapangayo ni Santiago kag ni Juan
(Mt. 20:20-28)*

³⁵ Nagparapit kanana si Juan kag si Santiago nga mga bata ni Zebedeo kag nagkoon, “Maistro, may gusto kami andan nga pangayoon kanimo.” ³⁶ Makon ni Jesus kananda, “Ta ano indong gusto nga imoon ko para kanindo?” ³⁷ Makon nanda, “Kon magari kaw ron doto sa imong ginarian, papongkoon mo kami nga darwa sa imong kilid; ang isara kanamun sa imong too, kag ang isara sa imong wala.” ³⁸ Piro makon ni Jesus kananda, “Ara kamo kaulam kon ano indong ginapangayo. Masarangan nindo bala ang mga pagantos nga antoson ko? Kag masarangan nindo bala ang mga kalisud nga akun maagian?” ³⁹ Makon nanda, “Uu, masarangan namun.” Makon dayon ni Jesus kananda, “Kon sa bagay, masarangan nindo manda ang mga pagantos kag ang mga kalisud nga akun maagian. ⁴⁰ Piro bukun ako ang nagapili kon sino ang mapongko sa akun too kag sa akun wala, ay dia may mga ginpriparahan run.”

⁴¹ Pagkabati ang napolo ka somolonod kon ano andang ginpangayo, naglain andang buut kay Santiago kag kay Juan. ⁴² Gani gintawag sanda

tanan ni Jesus kag magkoon kananda, “Naulaman nindo nga ang mga manogdomara digi sa kalibotan nga dia may gaum sa andang mga sinakupan kag pagosto sanda lang kon ano andang ipaimo kananda. ⁴³ Piro iba tana ang kanindo. Ay kon sino kanindo ang gusto nga maging importanti, dapat tana ang maging sorogoon anang mga kaiban. ⁴⁴ Kag kon sino kanindo ang gusto nga maging labaw sa tanan, dapat tana ang maging oripun ang tanan. ⁴⁵ Ay bisan Ako gani nga Nag-ing Tao ara nagayan digi sa kalibotan para magpasirbi, kondi para magsirbi kag magtaw akun kaboi agud matobos ang doro nga mga tao.”

*Ginayad ni Jesus ang Bolag nga si Bartimeo
(Mt. 20:29-34; Lu. 18:35-43)*

⁴⁶ Nagabot sanda sa Jerico. Pagkatapos, mintras nagapagoa run si Jesus sa banwa nga dato kaiban anang mga somolonod kag ang dorong mga tao, may sangka bolag nga manogpakilimos nga nagapongko doto sa binit ang dalan. Si Bartimeo dato nga bata ni Timeo. ⁴⁷ Pagkabati na nga nagaagi si Jesus nga taga-Nazaret, nagsinggit tana nga nagakoon, “Jesus, nga kaliwat ni David kag manonobli anang ginarian, abi kaloyi ako ra!” ⁴⁸ Doro nga mga tao doto ang nagsaway kanana nga magipus. Piro gintodoan na pa gani singgit nga nagakoon, “Kaliwat ni David, kaloyi ako ra!” ⁴⁹ Nagtadung si Jesus kag nagkoon, “Paayana nindo digi kanakun ang tao nga dan.” Gani gintawag nanda ang bolag. Makon nanda, “Magkalipay kaw, tindug run kag magayan kay Jesus ay ginapatawag kaw.” ⁵⁰ Gani ginwaslik

na anang kapa kag nagdali-dali parapit kay Jesus. ⁵¹ Makon dayon ni Jesus kanana, “Ano imong gusto nga imoon ko kanimo?” Makon ang bolag, “Ginoo, gusto ko nga makakita ruman.” ⁵² Makon dayon ni Jesus kanana, “Imong pagtoo maman ang naglowas kanimo. Sigi, panaw ron.” Kag lagi-lagi nakakita tana kag nagsonod dayon kay Jesus sa anang paarayanan.

11

Ang Pagsulud ni Jesus sa Jerusalem

(Mt. 21:1-11; Lu. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Datong marapit sanda run sa Jerusalem nga nagainamput sanda sa mga banwa ang Betfage kag Betania sa may Bokid ang mga Olivo, ginpaona ni Jesus anang darwa ka somolonod. ² Makon na kananda, “Pagona kamo doto sa masonod nga bario. Pagsulud nindo doto, makikita nindo nga lagi ang bataun pa nga asno nga ara pa gid masakayi nga nagaigot. Obadun nindo kag daraun digi. ³ Kon may magpamangkot kanindo kon basi ginaobad nindo, sabatun nindo nga kinanglan ang Ginoo kag ibalik ra nga lagi pagkatapos.” ⁴ Gani nagpanaw sanda kag pagabot nanda doto sa banwa nakita nanda ang bataun pa nga asno sa binit ang dalan nga nagatagkus sa poirtaan. Gani ginobad nanda dayon. ⁵ Mintras nagaobad sanda may mga nagatirindug doto nga nagparamangkot kananda, makon nanda, “Oy, ano indong ginaimo dian? Basi ginaobad nindo ang asno?” ⁶ Kag ginsabat nanda ang mga tao sono sa anang bilin ni Jesus. Gani gintogotan sanda ang

mga tao. ⁷ Pagkatapos dato gindara ang darwa ka somolonod ang asno kay Jesus. Pagabot doto ginampiloan nanda andang mga lambong kag ginsakayan dayon ni Jesus paayan sa Jerusalem. ⁸ Dorong mga tao ang nagladlad andang mga lambong sa dalan, kag ang iba, andang ginladlad tana, ang mga sanga nga marabong anang daon nga andang gintapas sa mga kaoy. Dia ginimo nanda bilang pagpadungug kanana. ⁹ Ang nagaorona kay Jesus pati ang nagasoronod nagsiringgit nga nagakoon, “Dayawon ang Dios! Ginakaloyan ra gid ang Dios anang ginsogo nga nagaabot dadi digi kanatun! ¹⁰ Ginakaloyan ra gid ang Dios anang ginarian atun kaolang-olangan nga si David nga ginapatindug ruman! Dayawon ang Dios sa langit!”

¹¹ Pagabot nanday Jesus sa banwa ang Jerusalem, nagsulud tana sa timplo. Nagpanulung- sulung tana sa tanan nga mga butang doto sa sulud. Pagkatapos, tungud nga madali run lang masalup ang adlaw, naggoa tana kag nagayan sa Bitania kaiban anang dosi ka apostolis.

Ginpakalain ni Jesus ang Igira (Mt. 21:18-19)

¹² Pagkaaga, pagalin nanda sa Betania pabalik sa Jerusalem, gingutum si Jesus. ¹³ May nalantawan tana nga kaoy nga igira nga marabong. Gani ginayanan na kon may bonga. Garing ara tana gid may nakita nga bonga kondi poros lang daon, ay bukun pa anang oras nga inogpamonga. ¹⁴ Makon dayon ni Jesus sa igira,

“Alin dadi ara run tao nga makakaun imong bonga!” Anang ambal nga dia nabatian anang mga somolonod.

Nagayan si Jesus sa Timplo

(Mt. 21:12; Lu. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Pagabot nanda sa Jerusalem, nagsulud tana sa timplo. Ginpalayas na doto ang mga tao nga nagabaraligya kag nagabarakal sa sulud ang timplo. Ginpamaliskad na ra anang mga lamisa ang mga manogbaylo ang koarta pati anang mga porongkoan ang mga manogbaligya ang mga salampati nga inogalad. ¹⁶ Kag indi tana magtogot nga ang mga tao magagi sa sulud ang timplo nga nagadara andang mga inogbaligya. ¹⁷ Pagkatapos dato gintodloan na ang mga tao doto sa timplo. Makon na, “Kabay nagkoon ron nga lagi ang Dios sa Kasolatan nga anang balay logar nga parang-amoyoan para sa tanan nga nasyon. Piro ginimo nindo tana nga parantagoan ang mga tolisan.”

¹⁸ Anang ginimo nga dato ni Jesus nabatian ang mga manogdomara nga mga pari kag mga manogtodlo ang Kasogoan. Gani nagpangita sanda paagi agud patayun tana. Garing naadlukan sanda ra kanana ay ang mga tao tana naliliag sa anang panodlo.

¹⁹ Pagkasirum, si Jesus kag anang mga somolonod nagalin doto sa siodad.

Ang Liksion sa Igira

(Mt. 21:20-22)

²⁰ Pagkaaga, ang nagabalik sanda run sa Jerusalem, doto sanda ruman nagagi sa may igira nga kaoy kag nakita nanda nga nalayung run

anang daon, kag pati anang gamot nagkurupus.

²¹ Nadumduman ni Pedro ang natabo. Gani makon na kay Jesus, “Gino, sulunga ang kaoy nga igira nga imong ginsompa! Nalayung run!”

²² Makon ni Jesus kananda, “Magtoo kamo sa Dios!

²³ Sa matood tana kon may pagtoo kamo, sarang kamo makakoon sa bokid nga dan nga ‘Magalin dian kag maglokso sa dagat,’ kag kon kamo ara nagapangdoadoa kondi nagapati nga dia matatabo, matatabo gani sono sa indong ambal.

²⁴ Gani ginasogidan ko kamo nga bisan ano indong pangayoon sa Dios sa pangamoyo, magtoo kamo nga nabaton nindo ron, kag dan mababaton nindo. ²⁵ Kag kon kamo nagapangamoyo,

patawada nindo anay ang mga nakaimo sala kanindo agud indong mga sala patawadun ra indong Tatay nga sa langit. [²⁶ Ay kon kamo ara nagapatawad sa iba, indi kamo ra pagpatawadun indong Tatay nga sa langit.”]

Ang Pamangkot parti sa Gaum ni Jesus

(Mt. 21:23-27; Lu. 20:1-8)

²⁷ Pagabot nanda sa Jerusalem, nagbalik si Jesus sa timplo. Kag mintras nagapanaw-panaw tana doto sa sulud ang timplo, nagparapit kanana ang mga manogdomara nga mga pari kag mga manogtodlo ang Kasogoan kag anang mga manogdomara ang mga Judio. ²⁸ Nagparamangkot sanda kay Jesus, makon nanda, “Ano imong awtoridad nga nagaimo kaw ang mga butang nga imong ginaimo digi sa timplo? Sino ang nagtaw kanimo ang awtoridad nga dan nga magimo imong

ginaimo digi?” ²⁹ Makon ni Jesus kananda, “Mapamangkot ako ra kanindo. Sabatun nindo ako anay bago ko kamo sabatun kon ano akun awtoridad sa pagimo ang mga butang nga dia. ³⁰ Akun pamangkot maman dia: kino magalin anang awtoridad ni Juan sa pagbunyag, sa Dios okon sa tao? Sabata nindo ako!” ³¹ Nagbarais-baisan sanda anay nga sanda-sanda lang kon ano andang isabat. Makon nanda, “Kon magkoon kita nga ‘Alin sa Dios,’ makoon tana nga, ‘Ta basi ara kamo nagpati kay Juan?’ ³² Piro kon magkoon kita nga ‘Alin sa tao,’ masisilag kanatun ang mga tao.” (Naadlukan sanda sa mga tao ay nagpati sanda nga si Juan anang propita ang Dios.) ³³ Gani ginsabat nanda si Jesus, “Ilam, ara kami kaulam.” Makon ra ni Jesus kananda, “Ta indi ko kamo ra pagsogidan kon kino nga awtoridad ko ginaimo ang mga butang nga akun ginaimo.”

12

Ang mga Paanggid Parti sa mga Agsador (Mt. 21:33-46; Lu. 20:9-19)

¹ Nagistoria dayon si Jesus sa mga tao paagi sa mga paanggid, makon na, “May sangka tao nga may logta nga ginpatanuman na obas. Ginpakodalan na, kag nagpaimo tana mabaul nga boo sa mabaul nga bato bilang purugaan ang obas. Nagpatindug tana ra ang mataas nga balay nga ralantawan ang bantay. Pagkatapos ginpaagsaan na dayon kag nagayan sa marayu nga logar. ² Datong inogpopo ron ang obas, ginsogo na anang sorogoon sa mga agsador agud bulun

anang parti sa patubas. ³ Garing pagabot doto ang sorogoon, gindakup nanda tana kag ginbalbal, kag ginpaoli nga ara gid dara. ⁴ Ginsogo roman anang tagya ang obasan ang sangka sorogoon pa gid, piro ginpakauyan nanda kag ginlampusan anang olo. ⁵ Nagsogo tana pa gid ibang sorogoon kag dia ginpatay nanda run gid. Doro pa gid anang ginsogo ang tagya nga dato. Ang iba ginbalbal nanda, kag ang iba ginpatay. ⁶ Ang ori, ara tana run gid sorogoon nga masosogo. Gani ginsogo na anang pinalangga nga bata. Anang pagsarig taodon nanda tana ay anang bata run gid. ⁷ Piro pagkakita ang mga agsador sa anang bata, makon nanda sa isara kag isara, 'Dia run ang manogpanobli. Dali, patayun ta kag maging atun anang sorobliun.' ⁸ Gani gindakup nanda tana kag ginpatay. Doto nanda tana gindara sa goa ang obasan."

⁹ Nagpamangkot si Jesus sa mga tao, makon na, "Ta ano kabay anang imoon kananda anang tagya ang kaobasan? Sigorado gid nga ayanan na anang mga agsador kag pamatayun. Kag paagsan na dayon sa iba anang obasan." ¹⁰ Makon dayon ni Jesus, "Nabasa nindo kabay sa Kasolatan nga nagakoon,

'Ang bato nga ginsikway ang mga panday Maman gid ang naging pondasyon nga bato.

¹¹ Maman dia anang ginimo ang Ginoo, Kag makatiringala kanatun.' "

¹² Naulaman ang mga manogdomara nga mga Judio nga sanda gid anang ginatomod sa anang paanggid nga dato. Gani gosto nanda nga dakupun si Jesus, garing ginaadlukan sanda sa

mga tao. Gani ginpabayanan nanda tana run lang kag nagaralin.

*Ang Pamangkot Parti sa Pagbayad ang Bois
(Mt. 22:15-22; Lu. 20:20-26)*

¹³ Ginsogo nanda ang pira ka Pariseo kag pira ka mimbro anang partido ni Herodes nga dakupun si Jesus sa anang ambal agud iakosar nanda tana. ¹⁴ Gani nagayan sanda kay Jesus kag magpamangkot, makon nanda, “Maistro, naulaman namun nga poros matood imong ginasogid. Indi kaw madara-dara sa anang gosto ang mga tao abir kon sino sanda, kondi kon ano anang kabubutun ang Dios sa tao maman gid imong ginatodlo. Abi, kon sa kanimo, osto bala nga kita bilang mga Judio magbayad bois sa Impirador ang Roma? Dapat bala kita magbayad okon indi?” ¹⁵ Piro tungud nga naulaman na nga iba andang katoyoan, makon na kananda, “Basi ginatirawan nindo nga dakupun ako sa indong pamangkot nga dan? Abi darai nindo ako digi koarta ay sulungun ko.” ¹⁶ Gani gindaraan nanda tana. Pagkatapos nga anang masukung nagpamangkot tana dayon, makon na, “Kinong itsora dia kag kinong aran?” Makon nanda nga nagsabat, “Ana ang Impirador.” ¹⁷ Makon dayon ni Jesus kananda, “Ta kondi itaw nindo sa Impirador ang ana ang Impirador kag itaw nindo ra sa Dios ang ana ang Dios.” Kag sa anang sabat nga dia natingala sanda nga mayad kanana.

*Ang Pamangkot Parti sa Pagkabanaw
(Mt. 22:23-33; Lu. 20:27-40)*

¹⁸ Pagkatapos dato ang mga Saduceo roman ang nagarayan kay Jesus. Dia nga mga tao ara nagapati nga ang mga tao mababanaw. ¹⁹ Makon nanda, “Maistro, si Moises nagsolat kanatun nga kon mapatay ang lalaki nga ara pa nakapabata sa anang asawa, dapat anang kabogto roman ang magpangasawa sa anang asawa nga nabalo agud makapabata tana para sa anang kabogto. ²⁰ Karon, may pito ka magkarabogto nga poros lalaki. Ang panganay nagpangasawa kag napatay nga ara nakapabata. ²¹ Gani ang balo ginpangasawa ang madason nga kabogto ang napatay. Piro napatay tana ra nga ara nakapabata sa babai nga dato. Gani ang balo ginpangasawa ruman ang ikatlo kag maman da ang natabo. ²² Asta ang ikapito napatay ra nga ara gid may nakapabata. Ang ori ang babai napatay ra. ²³ Karon, kon magabot ron ang pagkabanaw, kino tana nga asawa, ay sanda nga pito nakapangasawa kanana?”

²⁴ Makon ni Jesus kananda, “Sala kamo gid, tungud nga ara kamo kaintindi kon ano anang ginakoon ang Kasolatan. Kag ara kamo ra kaintindi anang gaum ang Dios. ²⁵ Ay kon ang mga patay mabanaw, indi sanda run magarasawa, tungud nga pario sanda run sa mga angil sa langit. ²⁶ Kag kon parti sa mga patay nga mababanaw, nakabasa kamo ra kabay anang ginsolat ni Moises parti sa anang naagian sa nagadabadaba nga palongpong. Doto nagkoon ang Dios kay Moises, makon na, ‘Ako anang Dios ni Abraham, kag anang Dios ni Isaac, kag anang Dios ni Jacob.’ ²⁷ Piro dia nga mga tao patay run bago dia solatun

ni Moises. Garing ang Dios bukun Dios ang mga patay, kondi Dios tana ang mga boi. Dia naga-pamatood kanatun nga ang mga napatay naboboi. Gani sala kamo gid nga mayad sa indong panodlo nga ara pagkabanaw.”

*Ang Pinakaimportanti nga Sogo
(Mt. 22:34-40; Lu. 10:25-28)*

²⁸ May sangka manogtodlo ang Kasogoan doto nga nakabati andang diskosyon. Nabatian na nga masadya anang sabat ni Jesus. Gani nagparapit tana kag nagpamangkot ra, makon na, “Ano gid kabay ang pinakaimportanti sa tanan nga sogo?”

²⁹ Nagsabat si Jesus, makon na, “Ang pinakaimportanti nga sogo maman dia: ‘Pamati kamo nga mga taga-Israel! Ang Ginoo nga atun Dios sangka Ginoo lang. ³⁰ Gani kinanglan igogmaun mo ang Ginoo nga imong Dios nga tuduk sa imong tagiposoon, sa bilog mo nga kalag, sa tanan nga imong ginaimo, kag imong isip pirmi gid kanana.’ ³¹ Ang madason nga pinakaimportanti nga sogo maman dia: ‘Ivogmaun mo imong kapario pario imong pagigogma sa imong kaogalingun.’ Ara run iba nga kasogoan nga labaw pa sa darwa nga dia.”

³² Makon ang manogtodlo ang Kasogoan kanana, “Osto kaw maistro. Matood imong koon nga may sangka Dios lang kag ara run iba. ³³ Kag ang pagigogma kanana nga tuduk sa tagiposoon, sa tanan nga ginaimo, kag pirmi kanana ang isip, kag ang pagigogma sa atun kapario pario atun kaogalingun mas importanti pa kaysa tanan nga alad nga sinonog kag iba pa nga mga alad.” ³⁴ Pagkabati ni Jesus nga tama gid anang mga sabat, makon na

kanana, “Marapit ka run lang sa anang ginarian ang Dios.” Pagkatapos dato ara run gid may nagpangas nga magpamangkot kay Jesus.

Ang Pamangkot Parti sa Cristo

(Mt. 22:41-46; Lu. 20:41-44)

³⁵ Ang nagatodlo tana run sa timplo makon na, “Basi nagakoon ang mga manogtodlo ang Kasogon nga ang Cristo anang kaliwat ni David?

³⁶ Kon matood nga tana anang kaliwat lang gid ni David basi si David mismo nga ginagobayan ang Ispirito Santo nagkoon nga,

‘Ang Ginoo nagkoon sa akun Ginoo,

Pagpongko digi sa akun too

Asta mapasoko ko kanimo imong mga kaaway’?

³⁷ Kon gintawag tana ni David nga anang Ginoo, paiwan nga tana anang kaliwat lang gid ni David?”

Nagpaandam si Jesus Kontra sa Manogtodlo ang Kasogon

(Mt. 23:1-36; Lu. 20:45-47)

Doro nga nga tao ang naliag nga mayad magpamati kay Jesus. ³⁸ Sa anang mga pagtodlo makon na, “Magandam kamo sa mga manogtodlo ang Kasogon nga gusto maglagaw nga nagasok-sok ang malabug nga lambong. Kon sa mga logar nga ginatiriponan ang mga tao, gusto nanda nga taodon sanda gid. ³⁹ Kon sa mga simbaan okon sa ponsyon, ginapili nanda gid ang mga porongkoan nga para sa mga dungganun nga tao.

⁴⁰ Ginaobos nanda buul anang mga pagkabutang ang mga balo nga babai, kag ginatabon-tabonan nanda lang andang ginaimo paagi sa malawig

nga mga pangadi. Mas mabaul nga silot andang babatonon.”

Anang Alad ang Babai nga Balo
(Lu. 21:1-4)

⁴¹ Nagpongko si Jesus sa tupad ang ginaologan ang koarta doto sa timplo kag ginpanilagan na ang mga tao nga nagaorolog andang mga koarta sa burutangan. Doro nga mga manggaranun ang nagorolog mabaraul nga mga kantidad. ⁴² May babai ra nga balo nga pobri ang nagparapit kag nagolog darwa lang ka sinsilyo nga maistan anang kantidad. ⁴³ Pagkatapos dato gintawag ni Jesus anang mga somolonod kag nagkoon kananda, “Sa matood tana, sa panulung ang Dios, mas doro anang ginolog ang pobri nga balo nga dato kaysa tanan nga nagorolog. ⁴⁴ Ay sanda tanan nagtaw tungud nga abonda sanda, piro tana tana nagtaw anang bilog nga pagkabutang bisan malisud tana.”

13

Nagambal si Jesus Parti sa Pagguba ang Timplo
(Mt. 24:1-2; Lu. 21:5-6)

¹ Ang nagagoa run si Jesus sa timplo makon ang isara sa anang mga somolonod kanana, “Maistro, sulunga bala ang timplo nga dia. Ang gingamit nga mga bato mabaraul kag masadya ang pagkaimo.” ² Makon ni Jesus kanana, “Ang timplo nga dan nga ginimo sa mabaraul nga mga bato magakararompag sa paraaboton kag ara gid may mabilin nga mga bato nga nagakamada.”

*Mga Kagamo kag mga Pagingabot
(Mt. 24:3-14; Lu. 21:7-19)*

³ Mintras nagapongko si Jesus sa Bokid ang mga Olivo nga nagaatobang sa timplo, nagparapit si Pedro, si Santiago, si Juan kag si Andres kag magpamangkot kanana ang sanda-sanda run lang, ⁴ makon nanda, “Abi sogidi kami kon sano matatabo ang mga butang nga dato. Ano ang mga tanda nga madali run lang matabo imong ginakoon nga dato tanan?”

⁵ Gani makon ni Jesus kananda, “Magandam kamo nga ara may makapatalang kanindo. ⁶ Ay doro ang magaabot kag kada isara magakoon nga sanda kono ako, kag doro andang mapatalang. ⁷ Kag kon makabati kamo ang mga gira sa indong marapit kag makabarita kamo nga doto sa marayu nagagira ra, indi kamo magkaadluk, ay dia kinanglan nga matabo gid man, piro bukun pa dan ang kataposan. ⁸ Magaaraway ang mga nasyon kag magaaraway ang mga ginarian. May magaabot nga mga linog sa iba-ibang mga logar kag may magaabot nga mga gutum. Piro dia nga mga butang ompisa pa lang ang mga kalisud nga magaabot.

⁹ “Andaman nindo indong kaogalingun, ay pandakupun kamo kag daraun sa mga manogsintinsya, kag panganoton kamo sa anang mga simbaan ang mga Judio. Magaatobang kamo sa mga ari kag sa iba pa nga mga manogdomara ang banwa tungud nga kamo nagatoo kanakun. Kag doto masogidan nindo sanda parti kanakun. ¹⁰ Bago magabot ang kataposan, kinanglan iwali ang Mayad nga Barita parti kanakun sa tanan

nga mga banwa. ¹¹ Kon pandakupun kamo kag daraun sa korti, indi kamo magpalibug kon ano indong isabat mintras ara pa, ay kon sa oras nga kamo kinanglan magambal, iambal nindo lang anang ginapaambal kanindo ang Ispirito Santo. (Ay bukun kamo ang maambal kondi ang Ispirito Santo paagi kanindo.) ¹² Sa mga adlaw nga dato may mga tao nga ipapatay nanda bisan andang kabogto gid. May mga tatay nga ipapatay nanda andang mga bata. Kag may mga bata nga magakontra sa andang mga ginikanan, kag ipapatay nanda. ¹³ Dumutan kamo ang tanan tungud nga kamo akun mga somolonod. Piro ang nagapadayon tana asta sa kataposan maman ang malolowas.

*Ang Makaaradluk nga Pinakamalain
(Mt. 24:15-28; Lu. 21:20-24)*

¹⁴ “Kon makita nindo ron ang pinakamaraway nga manogpangrangga nga nagatindug sa logar nga indi na dapat tindugan,” (kamo nga nagabasa, intindiun nindo kon ano anang kaologan dia), “sa oras nga dato, ang mga nagaoli sa Judea dapat magparalagyaw ron sa mga bokid. ¹⁵ Ang tao nga mataboan nga sa goa anang balay indi run magpaawat sulud para magbuul ang bisan ano. ¹⁶ Kag ang mataboan nga nagaobra sa anang logta indi run dapat magoli para magbuul anang lambong. ¹⁷ Sa mga adlaw nga dato kailo ra ang mga nagaburudus kag ang mga nagaparatiti tungud nga malilisudan sanda sa pagpalagyaw. ¹⁸ Ipangamoyo nindo nga dia indi matabo sa tigraramig. ¹⁹ Ay sa mga adlaw nga dato magaabot ang kalisud nga

ara pa gid natabo alin anang pagimo ang Dios ang kalibotan asta dadi. Kag ara run gid may makapapario dato asta kon sano. ²⁰ Ang matood tana, kon ara ginpatagud ang Dios ang mga adlaw nga dato nga maabot, ara may mabilin nga tao. Piro tungud sa anang kalooy sa anang mga pinili, ginpatagud na ang mga adlaw nga dato.

²¹ “Kag kon may magkoon kanindo nga ‘Dagi run ang Cristo!’ okon ‘Doto tana!’ indi kamo magpati. ²² Ay magagoa ang bukun matood nga mga Cristo kag ang bukun matood nga mga propita. Magaimo sanda mga milagro kag mga katiringalaan sa katoyoan nga patalangun, kon maimo, anang mga pinili ang Dios. ²³ Gani magbantay kamo! Ginasogid ko ron nga lagi kanindo ang mga butang nga dia mintras ara pa matabo.”

Anang Pagbalik ni Jesus sa Kalibotan

(Mt. 24:29-31; Lu. 21:25-28)

²⁴ “Piro pagkatapos ang mga kalisud sa mga adlaw nga dato, ang adlaw magadulum, kag ang bolan indi run magsanag, ²⁵ kag ang mga bitoon magakaraolog. Ang mga dian sa langit magataralang sa andang dati nga ginaagian. ²⁶ Kag Ako nga Naging Tao makikita dayon sa mga panganod nga nagabalik run digi sa kalibotan nga may gaum kag nagalanyag. ²⁷ Sogoon ko akun mga angil agud tiponon akun mga pinili nga mga tao alin sa tanan nga logar sa kalibotan.”

Ang Liksion sa Kaoy nga Igira

(Mt. 24:32-35; Lu. 21:29-33)

²⁸ “Magtoon kamo liksyon sa kaoy nga igira. Kabay, kon anang mga sanga magpangogbos ron

naulaman ta nga madali run lang ang tingad-law. ²⁹ Dan toladan ra, kon makita nindo nga nagakaratabo ron ang mga butang nga dia nga akun ginasogid kanindo, maulaman nindo nga madali ako ron lang magabot. ³⁰ Sa matood tana, dia tanan nga mga butang magakaratoman bago mapatay ang mga tao nga dia sa dadi. ³¹ Madodora ang langit kag ang logta, piro akun mga ambal indi gid maimo nga indi matoman.”

*Ara may Nakaulam ang Adlaw okon ang Oras
(Mt. 24:36-44)*

³² “Kon parti sa adlaw okon sa oras akun pagabot, ara gid may nakaulam bisan ang mga angil sa langit okon Ako nga Bata ang Dios, kondi ang Amay lang. ³³ Gani magbantay kamo kag magandam, ay ara nindo naulami kon sano ako maabot. ³⁴ Pario ako sa tao nga naglarga paayan sa marayu nga logar. Pagalin na sa anang balay, ginintriga na sa anang mga sorogoon ang mga orobraun kag kada isara may ana-ana nga obra. Kag ginkonan na ang goardya sa poirtaan nga magbantay. ³⁵ Gani magbantay kamo, ay ara kamo kaulam kon sano mabalik anang tagya ang balay, maimo nga sa apon, sa tungang gabi, sa kasanagun okon sa aga. ³⁶ Basi kon sa anang pagbalik maabotan na kamo nga nagakaratorog. ³⁷ Akun ginakoon nga dia kanindo ginakoon ko sa tanan: magbantay kamo!”

14

*Ang Plano kontra kay Jesus
(Mt. 26:1-5; Lu. 22:1-2; Jn. 11:45-53)*

¹ Darwa run lang ka adlaw bago magabot anang mga pista ang mga Judio nga ginatawag nga Pista anang Paglubas ang Angil kag Pista ang Tinapay nga Ara Pampaabok. Ang mga manogdomara nga mga pari kag ang mga manogtodlo ang Kasogoan may toyo nga patayun si Jesus. Gani nagapangita sanda paagi kon paiwan nanda madakup si Jesus nga indi maulaman ang mga tao. ² Makon nanda, “Indi ta lang pagtaboon sa pista, ay basi kon magk-inagolo ang mga tao.”

*Si Jesus Ginboboan Paamot sa Anang Olo
(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)*

³ Ang doto si Jesus sa Betania, mintras nagakaun tana sa anang balay ni Simon nga aroon nga anang ginayad, may sangka babai nga nagabot. May dara tana nga tibod-tibod nga pono maraalun gid nga agoa. Dia nga agoa alin gid sa maamot nga tanum nga ginatawag nga “nardo”. Pagrapit na kay Jesus ginpusa na anang liug-liug ang tibod-tibod kag pagkatapos ginbobo na dayon ang agoa sa anang olo ni Jesus. ⁴ May mga tao doto nga ginugutan kag nagsorogidanun sanda, “Basi ginoyangan na lang ang agoa? ⁵ Sarang andan dan maibaligya sa kantidad nga bali sangka toig nga soildo kag anang bayad ipanaw sa mga pobri.” Kag ginpangisugan nanda ang babai. ⁶ Piro makon ni Jesus kananda, “Basi ginatoblag nindo tana? Pabayani nindo lang. Mayad anang ginimo nga dia kanakun. ⁷ Ang mga pobri pirmi nindo nga makakaiban kag sarang kamo makabolig kananda sa bisan anong oras nga gosto nindo nga magbolig, piro ako tana indi nindo

pirmi makakaiban. ⁸ Dia nga babai nagimo anang masarangan para kanakun. Ginlugudan na agoa akun lawas agud ipriparar para sa akun lubung. ⁹ Kag sa matood tana, bisan diin sa bilog nga kalibotan nga iwali ang Mayad nga Barita, anang ginimo nga dia kanakun masasambit ra bilang andumanan kanana.”

*Si Judas Nagpasogot nga Traidoron si Jesus
(Mt. 26:14-16; Lu. 22:3-6)*

¹⁰ Si Judas Iscariote nga isara sa dosi ka apostolis nagayan sa mga manogdomara nga mga pari agud iintriga si Jesus kananda. ¹¹ Pagkabati ang mga manogdomara nga mga pari kon ano anang katoyoan ni Judas nalipay sanda nga mayad kag ginpangakoan nanda nga tawan tana koarta. Gani alin dato nagpangita si Judas kaigayonan kon paiwan na maintriga si Jesus kananda.

*Anang Yapon nanday Jesus sa Pista anang Paglubas ang Angil
(Mt. 26:17-25; Lu. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)*

¹² Nagabot ang ona nga adlaw ang Pista ang Tinapay nga Ara Pampaabok. Maman dia ang adlaw nga ginaalad ang mga karniro nga ginakaun para sa Pista anang Paglubas ang Angil. Gani anang mga somolonod ni Jesus nagpamangkot kanana, makon nanda, “Sa diin nga balay imong gosto nga magpriparar kami atun yapon sa Pista anang Paglubas ang Angil?” ¹³ Gani ginsogo na ang darwa sa anang mga somolonod, makon na, “Pagayan kamo doto sa siodad ang Jerusalem. Pagabot nindo doto masosolang nindo ang tao nga nagadara ang banga nga may tobig. Sonoda nindo

tana ¹⁴ kag kon diin nga balay tana magsulud, to-ladia indong iambal sa tagbalay, ‘Ang Manogtodlo nagapamangkot kon diin ang koarto nga anang kaunan kaiban anang mga somolonod para sa pagsilibrar ang Pista anang Paglubas ang Angil.’

¹⁵ Ipakita na dayon kanindo ang mawayang nga koarto sa ibabaw nga komplito ang kagamitan kag priparado ron. Doto kamo magimus atun yapon.”

¹⁶ Nagpanaw ang darwa nga anang ginsogo, kag pagabot nanda sa siodad nakita nanda ang tanan sono sa anang ginkoon ni Jesus kananda. Kag doto sanda nagpriparar andang yapon para sa pista.

¹⁷ Pagkasirum, nagabot si Jesus kag anang dosi ka somolonod. ¹⁸ Mintras nagakaraun sanda sa lamisa, makon ni Jesus, “May isogid ako kanindo nga matatabo dadi. Isara kanindo nga kaiban ko dadi sa pagkaun maman ang magatraidor kanakun.” ¹⁹ Pagkabati dato anang mga somolonod, naborido sanda kag kada isara kananda nagpamangkot kanana, makon nanda, “Bukun ako, ano?” ²⁰ Makon ni Jesus kananda, “Ang magatraidor kanakun isara sa kanindo nga dosi nga nagasaro kanakun sa mangkok. ²¹ Ako nga Naging Tao mapapatay sono sa tagna sa Kasolatan, piro kailo ra ang tao nga magatraidor kanakun! Mas mayad pa kon ara tana run lang nabata.”

Ang Pagkomonion

(Mt. 26:26-30; Lu. 22:15-20; 1 Cor. 11:23-25)

²² Mintras nagakaraun sanda, nagbuul si Jesus ang tinapay. Ginpasalamatan na dato sa Dios kag ginpamisang-pisang na dayon. Pagkatapos

ginapanaw na sa anang mga somolonod nga nagakoon, “Kaun kamo, maman dia akun lawas.”
²³ Pagkatapos nagbuul tana dayon ang irinumun kag nagpasalamat ruman sa Dios, kag ginpanaw na kananda. Kag sanda tanan naginum dayon.
²⁴ Makon na kananda, “Maman dia akun dogo nga iola para sa dorong tao. Dia nagapamatood nga may bago nga kasogtanan ang Dios sa mga tao.
²⁵ Sa matood tana, ako indi run magoman inum ang irinumun nga alin sa obas asta sa adlaw nga magainum ako ang bago sa anang ginarian ang Dios.”
²⁶ Nagkanta sanda dayon mga pagdayaw sa Dios, kag pagkatapos nagayan sanda sa Bokid ang mga Olivo.

*Ginsogid ni Jesus ang Pagpanginwara ni Pedro
 (Mt. 26:31-35; Lu. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

²⁷ Makon ni Jesus sa anang mga somolonod, “Tanan kamo magabaya kanakun, ay makon ang Dios sa Kasolatan, ‘Patayun ko ang manogbantay kag magararapta ang mga karniro.’
²⁸ Piro pagkatapos nga ako mabanaw, maona ako kanindo doto sa probinsya ang Galilea.”
²⁹ Makon ni Pedro kanana, “Bisan sanda tanan magbaya kanimo ako tana indi gid.”
³⁰ Makon ni Jesus kanana, “Ang matood tana, karon mismo sa gabi bago makatorook ang manok karwa, katlo mo ako ron ipanginwara nga ara kaw kakilala kanakun.”
³¹ Piro nagparugus gid si Pedro, makon na, “Indi ta kaw gid ipanginwara abir patayun nanda ako nga kaiban kanimo.” Kag maman ra anang koon ang tanan nga mga somolonod.

Nagpangamoyo si Jesus sa Getsemani
(Mt. 26:36-46; Lu. 22:39-46)

³² Nagayan sanda dayon sa logar nga ginatawag nga Getsemani. Pagabot nanda doto, makon ni Jesus sa anang mga somolonod. “Pagpongko kamo digi mintras nagapangamoyo ako.” ³³ Piro gin-dara na si Pedro, si Santiago, kag si Juan doto sa onaan. Nagabot ang kagolo sa anang isip. ³⁴ Makon na kananda, “Midyo mapatay ako dadi sa kalisud. Magpasala kamo digi kag magbantay.” ³⁵ Pagkaayan na sa marayu-rayu, nagdapa tana sa logta kag nagpangamoyo nga kon maimo palampasun lang ang pagantos nga anang ginaatobang. ³⁶ Makon na, “Amay, ang tanan nga butang maimo mo. Gani kon maimo ilikaw mo ang pagantos nga nagaabot kanakun. Piro bukun akun gusto ang dapat matoman kondi ang kanimo.”

³⁷ Nagbalik tana sa anang tatlo ka somolonod kag naabotan na sanda nga nagakatorog. Makon na dayon kay Pedro, “Simon, ay dan, nagakatorog kaw? Indi ka gid makapolaw bisan sangka oras lang?” ³⁸ Kag makon na kananda, “Magpolaw kamo kag magpangamoyo nga indi kamo madaug ang panolay. Naliliag kamo ra andan magpangamoyo garing indong lawas masyado karoya.”

³⁹ Nagayan ruman si Jesus sa onaan-onaan kag nagpangamoyo. Anang pangamoyo pario ra ang dati. ⁴⁰ Pagkatapos nagbalik tana ruman sa anang mga somolonod kag naabotan na sanda ruman nga nagakatorog, ay nadoyog sanda gid nga mayad. Kag indi nanda maulaman kon ano andang isabat.

⁴¹ Sa anang ikatlo nga pagbalik makon na kananda, “Ta, nagakaratorog kamo pa ra gid kag nagaparawayway? Osto ron dan! Maman run dia ang oras nga Ako nga Naging Tao iintriga run sa mga makakasala. ⁴² Ta run! Way, dagi run ang tao nga matraidor kanakun.”

Ang Pagdakup kay Jesus
(Mt. 26:47-56; Lu. 22:47-53; Jn. 18:3-12)

⁴³ Mintras nagaambal pa si Jesus nagabot si Judas nga isara sa dosi ka somolonod. Dorong tao anang kaiban kag may dara sanda nga mga ispada kag mga inoglampus. Ginsogo sanda ang mga manogdomara nga mga pari kag mga manogtodlo ang Kasogoan kag mga maulam-ulam nga mga Judio. ⁴⁴ Nagsogid nga lagi si Judas nga traidor sa mga manogdakup kon ano anang isinyas. Makon na, “Ang tao nga akun arukan maman ang tao nga indong ginapangita. Dakupa nindo tana kag daraun nga ginagoardyaan nga mayad.”

⁴⁵ Gani pagabot ni Judas, diritso tana nga lagi kay Jesus kag nagkoon, “Manogtodlo!” Kag ginarukan na dayon. ⁴⁶ Pagkatapos dato gindakup nanda si Jesus. ⁴⁷ Piro may isara sa anang mga kaiban ni Jesus nga naggabot anang ispada kag ginlabo na anang sorogoon ang pinakamataas nga pari kag natigbas anang talinga. ⁴⁸ Makon dayon ni Jesus sa mga nagdakup kanana, “Ano, ako tolisan nga kinanglan nindo gid nga magdara pa ang mga ispada kag mga inoglampus sa pagdakup kanakun? ⁴⁹ Kabay adlaw-adlaw dian ako sa timplo nga nagatodlo kag doto kamo ra. Ta

basi ara nindo ako nga lagi pagdakupa? Garing kinanglan nga dia matabo agud matoman ang mga nakasolat sa Kasolatan parti kanakun.”⁵⁰ Kag ginbayaan tana dayon anang mga somolonod kag nagparalagyaw sanda tanan.

⁵¹ May sangka soltiro doto nga nagsonod kay Jesus nga nagapangalikupkup lang ang manipis nga lino nga panaptun. Gindakup tana ra ang mga soldado,⁵² garing nakapangimodlos tana kag nagpalagyaw nga oblas, ay naawidan nanda anang ginapangalikupkup.

Si Jesus sa Atobangan ang Konsilyo

(Mt. 26:57-68; Lu. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Gindara nanda si Jesus sa anang balay ang pinakamataas nga pari. Doto nagatiripon ang mga manogdomara nga mga pari, ang mga maulam-ulam ang mga Judio, kag ang mga manogtodlo ang Kasogoan.⁵⁴ Si Pedro tana nagsonod ra, garing doto tana lang sa marayurayu. Nagsulud tana sa anang lagwirta ang balay ang pinakamataas nga pari kag nagpongko sa anang ginapongkoan ang mga goardya agud magpainit-init sa kalayo.⁵⁵ Karon, ang mga manogdomara nga mga pari kag ang tanan nga mimbrow ang Konsilyo ang mga Judio nagpangita mga ibidinsya kontra kay Jesus agud mapatay nanda tana, piro ara sanda gid may nakita.⁵⁶ Doro matood ang nagtistigo ang botig kontra kanana piro ara nagsirinanto andang mga sogid.

⁵⁷ May mga tao pa gid doto nga nagtistigo ra ang botig kontra kay Jesus, makon nanda,⁵⁸ “Nabatian

namun tana nga nagakoon nga gubaun na kono ang timplo nga dia nga ginpatindug ang tao, kag sa sulud tatlo ka adlaw patindugun na ang iba nga timplo nga bukun tao ang maimo.”⁵⁹ Piro pati andang mga sogid ara ra nagirinsakto.

⁶⁰ Nagtindug sa tunga ang pinakamataas nga pari kag nagpamangkot kay Jesus, makon na, “Ta, ara kaw gid isabat sa mga akosasyon nga dan kontra kanimo?”⁶¹ Ara gid naglimug-limug si Jesus. Gani ginpamangkot tana ruman ang pinakamataas nga pari, makon na, “Ikaw bala ang Cristo nga Bata ang Darayawon nga Dios?”⁶² Makon ni Jesus kanana, “Uu, ako matood, kag Ako nga Nag-ing Tao makikita nindo nga nagapongko sa anang too ang Makagagaum nga Dios, kag makikita nindo ako ra sa mga panganod sa langit nga nagabalik digi sa kalibotan.”⁶³ Pagkabati dato ang pinakamataas nga pari, ginisak na anang lambong sa kasilag kag nagkoon, “Indi ta run kinanglan ang iba pa nga mga tistigos.”⁶⁴ Nabatian nindo mismo dadi anang pagpasipala sa Dios. Ano sa kanindo?” Kag ginsintinsyaan nanda tana nga patayun.

⁶⁵ Ang iba kananda nagdopra kay Jesus. Gintabonan nanda anang mga mata kag ginsombag. Makon nanda dayon, “Pintoa kon sino ang nagsombag kanimo?” Pagkatapos ginbuul tana ang mga goardya kag ginpikaan nanda tana sampal.

*Ginpanginwara ni Pedro si Jesus
(Mt. 26:69-75; Lu. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)*

⁶⁶ Si Pedro tana doto pa sa lagwirta kag nagagi ang isara sa mga babai nga sorogoon ang pinakamataas nga pari. ⁶⁷ Pagkakita na kay Pedro nga nagapainit-init sa kalayo, ginpamolalungan na kag magkoon, “Kabay kaiban kaw ni Jesus nga taga-Nazaret?” ⁶⁸ Piro nagpanginwara tana nga nagakoon, “Ara ako gid kaulam kon ano imong ginaambal.” Pagkaambal dato ni Pedro nagayan tana sa poirtaan ang kodal. Sa oras ra gid nga dato nagtorook ang manok. ⁶⁹ Doto nakita tana ruman ang sorogoon nga babai, kag makon na sa mga tao doto, “Dia nga tao isara ra sa anang mga kaiban ni Jesus.” ⁷⁰ Piro nagpanginwara ruman si Pedro. Lagat-lagat makon ang mga tao doto, “Anang kaiban ka ra gid ay taga-Galilea ka ra.” ⁷¹ Piro nagpanompa run gid si Pedro nga nagakoon, “Mapatay ako pa! Ara ako gid baya kakilala sa tao nga dan nga indong ginakoon.” ⁷² Pagkatapos na ambal nagtorook roman ang manok. Kag nadumduman dayon ni Pedro anang ginambal kanana ni Jesus nga bago magtorook ang manok karwa, ipanginwara na tana tatlo ka bisis. Kag nagpanangis tana dayon.

15

Gindara si Jesus kay Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lu. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Pagkaaga, aga pa gid, nagmiting ang mga manogdomara nga mga pari kaiban ang mga manogdomara ang mga Judio, ang mga manogtodlo ang Kasogoan kag ang iba pa nga mga konsyal ang mga Judio. Gingapos nanda si Jesus

kag gindara doto kay Pilato nga gobirnadador kag ginintriga dayon kanana. ² Ginpamangkot tana ni Pilato, makon na, “Ikaw gali anang Ari ang mga Judio?” Makon ni Jesus kanana, “Ginambal mo.” ³ Doro anang ginbintang ang mga manogdomara nga mga pari kontra kay Jesus. ⁴ Gani ginpamangkot tana ruman ni Pilato, makon na, “Ta ara kaw gid may isabat sa mga bintang nga dan? Doro gid andang ginabintang kontra kanimo.” ⁵ Piro ara gid magsabat si Jesus, gani natingala nga mayad si Pilato.

*Si Jesus Ginsintinsyaan nga Patayun
(Mt. 27:15-26; Lu. 23:13-25; Jn. 18:39–19:16)*

⁶ Karon, kada Pista anang Paglubas ang Angil nakaogalian ni Pilato nga magbolyaw sangka priso nga ginpangayo ang mga tao nga bolyawan. ⁷ Natabo ra dato nga may sangka tao doto nga anang aran si Barrabas. Dia nga tao ginpriso kaiban ang mga tao nga nakapatay pagribildi nanda sa gobyirno. ⁸ Dorong tao ang nagparapit kay Pilato kag nagpangabay nga imoon na ruman sa toig nga dato anang dati nga ginaimo. ⁹ Makon na kananda, “Gosto nindo bala nga bolyawan ko anang Ari ang mga Judio?” ¹⁰ Ay naulaman ni Pilato nga naakig kay Jesus ang mga manogdomara nga mga pari, maman dato nga ginakosar nanda si Jesus doto kanana. ¹¹ Piro anang ginimo ang mga manogdomara nga mga pari, ginkonan nanda ang mga tao nga si Barrabas andang pangayoon kag bukun si Jesus. Kag maman da gani andang ginimo. ¹² Ginpamangkot ni Pilato ang mga tao, makon na, “Ta ano akun imoon sa tao

nga indong ginakoon nga anang Ari ang mga Judio?” ¹³ Nagsiringgit ang mga tao, makon nanda, “Ilansang sa kros!” ¹⁴ Makon ni Pilato kananda, “Ay basi, ano nga sala anang naimo?” Piro tinodoan nanda pa gid singgit nga nagakoon, “Basta ilansang tana sa kros!” ¹⁵ Gani tungud nga gusto ni Pilato nga paoyonan ang mga tao, ginbolyawan na si Barrabas. Piro si Jesus tana anang ginpaanot kag ginintriga sa mga soldado agud ilansang sa kros.

Ginyagota ang mga Soldado si Jesus
(Mt. 27:27-31; Jn. 19:2-3)

¹⁶ Gindara ang mga soldado si Jesus sa sulud anang palasyo ang gobirnadador kag gintawag nanda ang bilog nga batalyon nga mga soldado nga magtiripon doto. ¹⁷ Pagkatapos ginsokloban nanda tana ang kapa nga granati kag nagimo sanda koro-korona nga poros siit kag ginsoklob nanda dayon sa anang olo ni Jesus. ¹⁸ Pagkatapos, dayon sandang soro-salodo kanana nga nagakoon, “Dayawon anang Ari ang mga Judio!” ¹⁹ Kag ginpikaan nanda tana lampus ang baston-baston sa anang olo kag gindaraan nanda pa. Ginlood-loodan nanda ra tana kag ginsorosimba bilang insolto kanana. ²⁰ Pagkatapos andang yagota kanana, ginoba nanda ang kapa nga granati kag ginpasoksok roman anang lambong. Gindara nanda tana dayon sa goa ang banwa agud ilansang sa kros.

Si Jesus Ginlansang sa Kros
(Mt. 27:32-44; Lu. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ Ang sa dalan sanda run, nasoblang nanda ang sangka tao nga alin sa bokid. (Anang aran ang tao nga dato si Simon nga taga-Cirene, nga tatay ni Alejandro kag ni Rufo). Ginpirit nanda tana nga magpasan anang kros ni Jesus. ²² Kag gindara nanda dayon si Jesus sa logar nga kon tawagun Golgota (nga anang gostong ambalun, logar nga midyo sa bongo.) ²³ Pagabot nanda doto gintawan nanda si Jesus ang bino nga may lakut nga mira, piro ara paginuma ni Jesus. ²⁴ Kag ginlansang nanda tana dayon sa kros. Pagkatapos ginparti-parti nanda anang lambong paagi sa pagbonot-bonot, agud maulaman kon ano anang mabuul ang kada isara. ²⁵ Mga alas noibi ang aga nanda ginlansang si Jesus. ²⁶ Ang nakasolat sa karatola sa kros bilang bintang kontra kanana nagakoon, “Anang Ari ang mga Judio.” ²⁷ May darwa ra doto ka tolisan nga ginlansang sa kros, ang isara sa anang too kampi ni Jesus kag ang isara sa anang wala. ²⁸ [Sa toladia nga paagi natoman ang tagna nga nasolat sa Kasolatan nga nagakoon, “Ginbilang tana nga isara sa mga kriminal.”]

²⁹ Ang mga tao nga nagarulubas doto sa marapit nagtarango-tango andang olo nga nagainsolto kag nagayagota kay Jesus. Makon nanda, “Ay dan, gubaun mo kabay ang timplo kag sa ikatlo ka adlaw patindugun mo roman. ³⁰ Ta kondi maglosong kaw dian sa kros kag lowasun imong kaogalingun!” ³¹ Maman ra dato anang yagota ang mga manogdomara nga mga pari kag mga manogtodlo ang Kasogoan. Makon nanda sa isara kag isara, “Ginlowas na ang iba, piro indi tana

makalawas anang kaogalingun. ³² Sulungun ta abi dadi kon makalosong sa kros ang Cristo nga Ari kono ang Israel, kag kon makalosong tana matoo kita kanana.” Pati anang mga kaiban nga ginlansang naginsolto ra kanana.

Ang Pagkapatay ni Jesus

(Mt. 27:45-56; Lu. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Pagogto ang adlaw, nagdulum ang kalibotan sa sulud tatlo ka oras. ³⁴ Kag pagalas tris ang apon nagsinggit si Jesus ang mabaskug, makon na, “Eloi, Eloi lema sabactani?” Anang gostong ambalun, “Dios ko, Dios ko, basi ginpabayanan mo ako?” ³⁵ Makon ang iba nga nagatirindug doto nga nakabati sa anang ginsinggit, “Ginatawag na si Elias.” ³⁶ Domalagan ang sangka tao kag nagbuul isponga kag gintosmog na sa maaslum nga bino. Pagkatapos gintakud na sa sangka sanga agud ipasupsup kay Jesus. Makon na, “Sulungun ta anay kon maabot si Elias agud bulun tana sa kros nga dan.” ³⁷ Nagsinggit todo si Jesus kag nabogto dayon anang ginawa.

³⁸ Kag sa oras nga dato, ang kortina sa sulud ang timplo sa Jerusalem nagisak sa tunga, alin sa ibabaw paidalum. ³⁹ Anang kapitan ang mga soldado nga nagatindug sa atobangan ang kros nga ginalansangan kay Jesus nakakita kon paiwan nabogto anang ginawa ni Jesus. Makon na, “Matood ra gid nga ang tao nga dia anang Bata ang Dios!” ⁴⁰ Sa marayu-rayu may pira ra ka babai nga nagalantaw sa nagakaratabo. Ang iba kananda si Salome, si Maria nga taga-Magdala, kag si Maria nga anang nanay ni Jose kag ni

Santiago nga anang libayun. ⁴¹ Ang doto pa si Jesus sa Galilea dia nga mga babai nagatawas kag nagabolig kanana. Kag may iba pa ra nga mga babai doto nga nagtabid kay Jesus anang pagayan sa Jerusalem.

Ang Paglubung kay Jesus

(Mt. 27:57-61; Lu. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Nataboan nga ang adlaw nga napatay si Jesus adlaw nga inogpripapar para sa pista. Apon ron kag tungud nga ang madason nga adlaw Adlaw ron nga Inogpaway, nagpatutum si Jose nga taga-Arimatea nga magayan kay Pilato agud pangayoon anang bangkay ni Jesus. Si Jose nga dia isara sa mga ginataod nga mimbrow ang Konsilyo kag isara ra sa mga nagapaabot anang pagari ang Dios. ⁴⁴ Pagkabati ni Pilato nga si Jesus patay run, natingala tana. Gani ginpatawag na anang opisyal ang mga soldado kag ginpamangkot na kon patay run gani si Jesus. ⁴⁵ Pagkatapos nga mabatian ni Pilato anang sogid ang opisyal nga patay run si Jesus, gintogotan na si Jose nga bulun anang bangkay. ⁴⁶ Gani nagbakal si Jose ang maraalun nga tila nga poti. Kag ginpatangtang na dayon anang bangkay ni Jesus sa kros kag ginbarubudan ang tila nga dato nga anang ginbakal. Pagkatapos ginpabutang na dayon sa rulubungan nga midyo sa giub nga gingoab sa bato. Kag nagpaligid tana dayon ang mabaul nga bato bilang takup sa anang poirtaan ang rulubungan. ⁴⁷ Nagasulung ra doto si Maria nga taga-Magdala kag si Maria nga nanay ni Jose, gani nakita nanda kon diin ginlubung si Jesus.

16

Ang Pagkabanaw

(Mt. 28:1-8; Lu. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Pagkatapos ang Adlaw nga Inogpaway, si Maria nga taga-Magdala, si Maria nga nanay ni Santiago kag si Salome nagbarakal paamot nga inoglugud sa patay ay maayan sanda sa ginlubungan kay Jesus agud lugudan anang bangkay. ² Ang adlaw ang Domingo, aga sanda pa gid nagayan sa ginlubungan. ³⁻⁴ Mintras nagapanaw sanda, makon nanda, “Ta sino kabay atun pangabayun nga magpaligid ang bato nga nagatakup sa ginlubungan?” (Ay masyado ka baul anang takup nga dato nga bato). Piro pagabot nanda doto, nakita nanda nga ang bato ginpaligid run. ⁵ Gani dayon sandang sulud sa ginlubungan kag nakita nanda ang sangka lalaki nga bataun pa, mapoti anang lambong kag nagapongko sa too kampi. Kag ginpangadlukan sanda nga mayad. ⁶ Makon dayon ang lalaki nga dato kananda, “Indi kamo magkaadluk! Ulam ko nga ginapangita nindo si Jesus nga taga-Nazaret nga ginlansang sa kros. Ara tana run digi! Nabanaw tana run! Dali kamo, sulunga nindo ang ginbutangan kanana.” ⁷ Pagkatapos nga andang nakita dato makon na, “Ta panaw kamo, sogidi nindo anang mga somolonod kag labi run gid si Pedro nga maona si Jesus doto sa Galilea, kag doto nindo tana makikita sono sa anang koon kanindo.” ⁸ Gani naggoroa ang mga babai sa ginlubungan kag nagdaralagan ay nagakurudug sanda sa kulba. Ara sanda gid may ginsogidan ay ginpangadlukan sanda gani.

⁹ [Timprano pa gid ang Domingo nabanaw si Jesus. Primero gid nagpakita tana kay Maria nga taga-Magdala nga anang ginsobolan ang pito ka malain nga ispirito. ¹⁰ Pagkatapos ginayanan ni Maria anang mga somolonod ni Jesus nga naga-paraborido kag nagaparanangis kag ginsogidan na sanda. ¹¹ Garing ara sanda nagpati sa anang sogid nga si Jesus boi kag nagpakita kanana. ¹² Pagkatapos dato, nagpakita si Jesus sa iba nga itsora sa anang darwa ka somolonod mintras nagapaayan sanda sa bokid. ¹³ Gani nagbalik sa Jerusalem anang darwa ka somolonod kag ginsogidan nanda andang mga kaiban nga si Jesus nagpakita kananda, piro ara sanda ra nagpati.

¹⁴ Ang ori nagpakita ruman si Jesus sa onsi ka somolonod mismo mintras nagakaraun sanda. Ginsabdung na sanda tungud nga ara sanda pagtoo kag tungud sa katugas andang mga tagiposoon, ay ara sanda nagpati sa anang sogid ang mga nakakita kanana pagkatapos nga tana nabanaw. ¹⁵ Pagkatapos dato makon ni Jesus kananda, “Panaw kamo sa bilog nga kalibotan kag iwali ang Mayad nga Barita parti kanakun sa tanan nga mga tao. ¹⁶ Ang bisan sino nga magtoo kag mabunyagan malowas, piro ang indi magtoo silotan. ¹⁷ Ang mga tanda nga dia makikita sa mga tao nga nagatoo kanakun: paagi sa akun gaum magapalayas sanda ang mga malain nga ispirito sa mga tao nga andang ginsuludan; magaambal sanda sa ibang mga ambal nga ara nanda natoni; ¹⁸ kon makakaput sanda ang mga magkal okon makainum sanda bisan ano nga ilo indi sanda

maiwan; kag kon itongtong nanda andang alima sa mga nagamasakit, magaayad.”

Si Jesus Gindara sa Langit

(Lu. 24:50-53; Bin. 1:9-11)

¹⁹ Pagkaambal kananda ni Jesus gindara tana paibabaw sa langit kag nagpongko dayon sa anang too ang Dios. ²⁰ Nagparangwalian dayon anang mga somolonod sa bisan diin nga logar kag ginboligan sanda ang Ginoo. Kag ginpamatodan na anang ginawali ang mga somolonod paagi sa mga tanda nga andang naimo.]

Anang ambal ang Dios: Magandang balita Biblia

New Testament in Caluyanun

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Caluyanun

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Caluyanun

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

a785ac52-a767-5414-8c04-dd00eeefe02c